

lira

Jaarverslag 2013

lira

Inhoudsopgave

WOORD VAN DE VOORZITTER	3
Over Lira	8
Kerncijfers	11
Begroting 2014	13
Jaaroverzicht	14
Kerncijfers Leenrechtgelden	15
Kerncijfers Thuiskopiegelden	17
Kerncijfers Kabelgelden.....	19
Kerncijfers Reprorechtgelden	21
Kerncijfers Overige geldstromen	25
Jaarrekening 2013.....	26
Balans per 31 december 2013	27
Exploitatierkening over 2013	28
Kasstroomoverzicht over 2013.....	29
Overzicht Te verdelen rechten.....	30
Toelichtingen op de jaarrekening.....	31
Toelichtingen op de balans.....	35
Toelichting op de exploitatierkening	39
Ondertekening jaarrekening	41
Overige gegevens	42
Bezoldiging bestuur	42
Samenstelling bestuur en bureau	43
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	48

WOORD VAN DE VOORZITTER: STICHTING LIRA IN HET JAAR 2013

1. Auteursrecht

Het auteursrecht dreigt al lange tijd vooral een exploitantenrecht te worden, terwijl het toch echt een recht van de auteur, de maker, betreft. Dat onwenselijke effect komt door de samenwerking van twee krachten. De eerste is het feit dat auteursrechtelijke bevoegdheden contractueel over kunnen gaan op de exploitant, via een overdracht van rechten of langs de weg van vrijwel onbeperkte licenties. De tweede betreft de toenemende ongelijkheid tussen makers en exploitanten, tussen schrijvers en uitgevers, tussen scenaristen en film- en tv-producenten, bijvoorbeeld voor wat de samenvoeging van bedrijfsvermogens betreft en daarmee van productiemiddelen. Het sterkste voorbeeld in de audiovisuele branche is de overname van kabelexploitant Ziggo door het Amerikaanse Liberty Global. Gelukkig heeft de Europese mededingingsautoriteit besloten nader te onderzoeken of hier geen sprake is van ontoelaatbare marktverheersing.

2. CBO als correctie

Lira als collectieve beheerorganisatie (cbo) kan beschouwd worden als een correctie op een beweging in de richting van een exploitantenrecht. Cbo's, veelal door makers opgericht en bestuurd, verzamelen rechten van makers om ze vervolgens in de vorm van licenties te vermarkten – om maar eens zo'n woord uit het uitgebreide exploitantenjargon te gebruiken. Dat wil zeggen dat gebruikers van een auteursrechtelijk beschermd werk bij een cbo terecht kunnen om tegen een vastgestelde en in beginsel voor iedereen gelijke prijs toestemming te krijgen tot het fotokopiëren van teksten of het uitlenen van boeken of het openstellen van digitale archieven of het via de kabel doorgeven van tv-programma's of het digitaal hergebruik van gescande teksten.

3. Auteurscontractenrecht als correctie

Een tweede correctie stamt van overheidswege en bestaat uit een poging een auteurscontractenrecht in de Auteurswet op te nemen. De achterliggende opzet is om de onderhandelingspositie van makers wettelijk zo te verbeteren dat zoveel mogelijk de onevenwichtigheid verdwijnt uit de relatie tussen maker en uitgeverconcern en tussen maker en audiovisueel productiebedrijf. Maar wie een beetje in deze wereld rondkijkt, weet dat cbo's en auteurscontractenrecht nog ver verwijderd zijn van dat ideaal, al moet toegegeven worden dat er belangrijke stappen voorwaarts zijn gezet in het wetsvoorstel auteurscontractenrecht en speciaal in de allernieuwste redactie van het voor audiovisuele werken zo centrale artikel 45d Auteurswet (maart 2014).

4. Financieel resultaat Stichting Lira over 2013

Ogenschijnlijk had Lira in 2013 een goed jaar. Het exploitatieresultaat was positief (€ 396.460). Maar wie verder kijkt dan het jaar laar lang is, ziet problemen opduiken die een negatieve invloed hebben op Lira's financiële resultaat en vermogenspositie.

5. Kabel

Zo zijn kabelexploitanten na meer dan 25 jaar te hebben betaald, met ingang van 1 oktober 2012 gestopt met het aan Lira betalen van kabelgelden. Zij doen dat met een beroep op een technische verandering in de aanlevering van programma's en onder verwijzing naar de relevante bepalingen in de Auteurswet, die volgens hen niet zouden zien op de nieuwe wijze van doorgifte. Daarnaast stellen de kabelaanbieders dat overdracht van kabelrechten van scenarioschrijvers aan Lira niet mogelijk is, omdat die rechten aan de producent moeten worden overgedragen. Lira is begin 2013 een bodemprocedure gestart tegen de drie grootste kabelmaatschappijen, waarin in de loop van 2014 een eerste uitspraak wordt verwacht. De overheid is de scenarioschrijvers te hulp gekomen. In maart 2014 publiceerden de Ministeries van Veiligheid en Justitie en van Onderwijs en Cultuur een voorstel voor een nieuwe redactie van de filmrechtregeling, die is opgenomen in artikel 45d. Dit voorstel gaat uit van een toekomstige regeling waarin voortaan op grond van artikel 45d eindexploitanten zoals kabelaanbieders een proportionele en billijke vergoeding moeten betalen aan filmmakers via hun rechtenorganisaties, ná overdracht van de rechten aan de producent. Hiermee wordt voorkomen dat die exploitanten zich erachter kunnen verschuilen dat de rechten bij de producent liggen. LIRA is verheugd over het voorstel en heeft via PAM nog een aantal suggesties tot verdere verbetering voorgelegd aan de wetgever. Zo is van belang dat het

gaat om een deel van de bruto (en niet van de netto) inkomsten, en dat de vergoedingsaanspraak beperkt is tot filmmakers als natuurlijke personen.

6. Uitleen

Zo is de situatie rond de uitleen van digitale boeken door bibliotheken verre van duidelijk en blijft over een brede linie het aantal uitleningen van papieren boeken teruglopen. Soms zelfs met een teruggang van tegen de 10% op jaarbasis. De Stichting Leenrecht die de vergoedingen voor makers, uitgevers en andere producenten incasseert, staat op het punt de oorzaken van de teruggang wetenschappelijk nader te laten onderzoeken. Een belangrijke oorzaak van die achteruitgang zal hoogstwaarschijnlijk te maken hebben met het bezuinigingsbeleid van gemeenten. Bibliotheken en hun dependances worden gesloten. Cultuur –zo blijkt maar weer eens- is een willig slachtoffer van wie het mes in publieke uitgaven wil zetten.

7. E-books

E-books trokken ook in het jaar 2013 veel aandacht. Ook aandacht van cbo's als de vrijwillige collectieve beheerder Lira en de eigen-recht-organisatie Leenrecht. Voorzover e-books worden uitgeleend op e-readers, zo werd al eerder juridisch binnen het bestuur van de Stichting Leenrecht vastgesteld, gaat het om het tijdelijk ter beschikking stellen van exemplaren van werken. Dat tijdelijk ter beschikking stellen van exemplaren van werken valt onder het heersende wettelijke regime van het leenrecht waarin het verbodsrecht is vervangen door een wettelijke aanspraak op een billijke vergoeding, als gevolg waarvan er door openbare bibliotheken voor elke uitlening betaald dient te worden - hetgeen ook gebeurt en wel in de vorm van het gewone geschriftentarieff per uitlening. Feit is dat het aantal uitgeleende exemplaren van e-books op e-readers snel terugloopt, nu andere distributietechnieken snel oprukken.

Anders ligt de zaak als openbare bibliotheken echt digitaal gaan uitleenen door het *online*-ter beschikking stellen van gedigitaliseerde boeken. Dan gaat het niet zozeer om fysieke exemplaren en dan lijkt het er niet op dat er sprake zou zijn van uitleen in de wettelijke betekenis van het woord. Recent leidde een onderzoek naar de reikwijdte van de desbetreffende Europese richtlijn tot eenzelfde conclusie. Deze nieuwe moderne digitale uitleen heeft inmiddels vanaf eind 2013 een aanvang genomen. Twee grote concerns hebben afspraken gemaakt met een bibliotheek-organisatie, bibliotheek.nl. Die uitleen vindt, zo stelt men, niet op collectieve wijze plaats, maar op grond van individuele contracten. Voor Lira met haar collectief toe te passen digitale rechten lijkt in deze opzet voorlopig nog geen rol weggelegd, maar de praktijk moet nog bewijzen of deze distributieaanpak een kans van slagen heeft en niet stuit op administratief al te belastende effecten.

Buitendien lijken de Nederlandse bibliotheken geen genoegen te nemen met de rol die aan hen in dit model is toebedacht. Zij wensen meer eigen exploitatiemogelijkheden ten aanzien van gedigitaliseerde werken. Zodra zij het collectieve stadium bereiken, is de Stichting Leenrecht en daarmee Stichting Lira weer aan de beurt.

8. Reprorecht

Tegenover de kwaadwillige houding van kabels (anders kan ik het niet zien) en de welig tierende bezuinigingsdriften van de lokale overheden heeft het bestuur van Lira ingezet op een mandaatverlenende rol in de regeling voor het analoog en digitaal kopiërende bedrijfsleven, een regeling die uitgevoerd wordt door Stichting Reprorecht. Tegenover die mandaatverlening moet dan wel voor Lira een sterke rol in de distributie van gelden aan aangesloten staan. Het moet niet zo zijn dat Lira erbuiten wordt gehouden.

Definitieve overeenstemming met uitgevers is nog niet bereikt. De bereidwilligheid aan die zijde om Lira hierin een rol toe te kennen, is niet groot, ook al heeft 75% van de meer dan 12.000 auteurs die bij Lira zijn aangesloten, de relevante digitale rechten aan Lira toevertrouwd.

9. Lira Auteursfonds Reprorecht

Sinds 1 januari 2010 voert Lira met instemming van het Reprorecht-bestuur onder voorwaarden het beheer over het Auteursfonds van de Stichting Reprorecht, sindsdien het Lira Auteursfonds Reprorecht genoemd. Het Auteursfonds betaalt jaarlijks namens de Stichting Reprorecht reprorechtvergoedingen uit aan auteurs die zich na een oproep daarvoor aanmelden. Het gaat om auteurs die publiceren in vak- en wetenschappelijke tijdschriften en boeken en in educatieve geschriften waarvan de uitgevers zich niet bij de Stichting Reprorecht hebben aangemeld voor de reguliere repartitie waardoor hun auteurs geen reprorechtgelden dreigen te ontvangen.

Ook reprorechtgelden die in Nederland voor het buitenland worden geïnd, maar niet worden uitbetaald omdat er geen wederkerigheidscontract bestaat of alleen een zogenaamd B-contract (contracten met gesloten beurzen), komen in het Auteursfonds terecht.

En tenslotte gaat het om reprorechtvergoedingen die in opdracht van enkele Nederlandse uitgevers uit het buitenland worden verkregen en die alsnog door Reprorecht worden verdeeld volgens een verdeelsleutel waarin in geringe mate ook een aandeel voor auteurs is voorzien.

Juist door het feit dat van de gelden in het Auteursfonds de individuele rechthabende auteurs vaak niet te achterhalen zijn (wie houdt er bij wat er uit welke bron wordt gefotokopieerd?), wordt een belangrijk deel van deze gelden noodzakelijkerwijs aan collectieve bestemmingen ten gunste van wetenschappelijke, educatieve en journalistieke auteurs uitgekeerd, de groepen aan wie de binnenkomst van deze gelden kan worden toegerekend.

10. Digitale archieven

Niemand hoeft meer het Lira-bestuur erop te wijzen hoe belangrijk het is vergoedingsaanspraken op het digitale terrein aan de orde te stellen en te incasseren. Was het jaar 2012 een jaar waarin Lira met gering succes haar collectieve diensten aanbood aan digitaliserende archieven, al gauw kwamen we door de geconcentreerde en gecoördineerde tegenstand tot de conclusie dat alleen nog procederen een begaanbare weg leek. Modellen die op legale wijze digitale exploitaties regelen, modellen die in goed overleg met bibliotheekvertegenwoordigers in de gezamenlijke Commissie Digiti©e ontwikkeld waren, werden kortzichtig afgewezen. Liever besteedt men een paar ton per jaar aan het schrijven van brieven of e-mails aan individuele auteurs of men hun werk zonder vergoeding mag digitaliseren en exploiteren dan een regeling te treffen met collectieve beheersorganisaties als Lira, ook al kost zo'n regeling veel minder en worden langs die weg de betreffende auteurs tenminste van een honorabele vergoeding voorzien.

Zo werd Lira in 2012 nog door het Regionaal Archief Leiden (RAL) waarin zich alle tegenstand tegen elke loyale toepassing van de Nederlandse wetgeving geconcentreerd leek, vaak aan een heel lang lijntje gehouden totdat begin 2013 het punt werd bereikt dat de betreffende instelling welhaast onvermijdelijk door Lira gedagvaard moest worden. Kennelijk om politieke redenen heeft de gemeente Leiden geprobeerd tijd te winnen met behulp van afleidingsmethodes, maar in de loop van 2014 vindt de comparitie van partijen plaats en worden de digitale sluisdeuren opengetrokken.

Vergoedingen uit digitale exploitaties horen een stevig deel van Lira's exploitatie te vormen, ook op journalistieke terreinen. Het feit dat soms journalistieke makers zelf om onbegrijpelijke redenen internet vrij van regels en vergoedingen zouden willen houden, mag opmerkelijk genoemd worden.

11. Thuis kopie

Positief nieuws kwam er in het jaar 2013 van de Stichting Thuis kopie, de bij wet ingestelde incasseerder van billijke vergoedingen voor makers en producenten voor het toegestane kopiëren van auteursrechtelijke werken op 'dragers'. Een door Stichting Norma namens aangeslotenen ingestelde procedure leidde tot een veroordeling van de Staat der Nederlanden, omdat ten onrechte niet aan naburigrechthebbers was gedacht. Pogingen van de verantwoordelijke staatssecretaris mr. F. Teeven om het vonnis te doen kantelen liepen tot in hoogste instantie fout voor de Staat af. Naar verwachting (en die verwachting schommelt nogal) zullen er door de overheid miljoenen betaald moeten worden om dat allemaal weer een beetje goed te krijgen.

Zoals altijd staan de industriële makers van dragers en opslagapparaten op hun achterste benen, en omdat het over het algemeen krachtige benen zijn, valt het aantal procedures tegen ThuisKopie en andere betrokken partijen bijna niet meer te tellen. Maar betaald zal er moeten worden: door de Staat en door de fabrikanten en importeurs van dragers, waaronder dus alle voorwerpen vallen waarop werken kunnen worden gekopieerd.

12. Lira Nieuwswaarde

2013 was het vijfde jaar van het in 2009 begonnen samengaan van Nieuwswaarde met Lira. Als product van wervingscampagnes zijn er inmiddels zo'n 2000 freelancers bij Lira aangesloten, afkomstig uit twee richtingen: de NVJ en de FLA/VSenV. De journalistieke incasso belooft nog geen fantastische bedragen. Verhoging daarvan wordt door iedereen zeer wenselijk geacht, maar moet overal zwaar bevochten worden.

Het streven van Lira is erop gericht de verdeling van journalistieke gelden waar mogelijk te stroomlijnen en op te nemen in bestaande repartitiekkanalen teneinde op die manier kosten te besparen, juist ook omdat anders die kosten te zwaar op journalistieke geldstromen blijven drukken.

13. Financieel beleid Lira en Lira Fonds

Het op gang brengen van de incasso van kabelgelden heeft bij het Lira-bestuur momenteel de hoogste prioriteit.

De leenrechtincasso zal ook de komende jaren ondanks de voortgaande daling een vaste waarde voor Lira blijken. Dankzij de Nederlandse rechter zullen de thuisKopie-inkomsten de komende jaren gaan groeien. Bij de reproprechtgelden kan het wat de digitale opbrengsten betreft een mooie toekomst worden. Audiovisuele bronnen van collectieve inkomsten op grond van een nieuwe redactie van artikel 45d Auteurswet bieden hoop voor de naaste toekomst.

Bij een stagnerende structurele stijging van Lira's incasso gaan kosten zwaarder wegen. Vandaar dat uitbreiding van Lira's activiteiten en daarmee gepaard gaande verhoging van Lira's incasso's door het bestuur als zeer wenselijk wordt ervaren, naast voortgaande vermindering van lasten.

Bij dat laatste wordt dan vooral gedacht aan het verminderen van automatiseringskosten door langer gebruik te maken van dezelfde geautomatiseerde systemen, ook aan het verminderen van loonkosten als gevolg van diezelfde automatisering en het profiteren van een aanzienlijke vermindering van huisvestingskosten die door de verhuizing in Cedar-verband per afgelopen april 2012 is bereikt.

14. Bestuur

Het bestuur van Lira kende ook in 2013 zeven bestuurszetels die alle zeven bezet waren. Vijf van de bestuursleden werden ooit op verschillende tijdstippen bij bindende voordracht voorgedragen door de VSenV, één bij bindende voordracht vrij recent door de NVJ en één bestuurder, te weten de penningmeester Willem Asman die Rien Verhoef opvolgde, zonder bindende voordracht op initiatief van het bestuur van Lira door de vergadering van aangeslotenen. Alle bestuursleden werden na hun voordracht, bindend of niet, uiteindelijk benoemd door de vergadering van aangeslotenen.

Vanaf medio 2013 zullen er als gevolg van een wijziging in Lira's statuten altijd twee plaatsen in het bestuur zijn die door onafhankelijke bestuurders zullen worden bezet. Dat is de voorzitterszetel en de penningmeesterzetel die beide niet vallen onder de bindende voordrachtregeling van de statuten, maar die beide bezet zullen worden na benoeming van twee personen rechtsreeks op voordracht van de vergadering van aangeslotenen, of -bij het uitblijven van zo'n voordracht- bij benoeming door de vergadering van aangeslotenen op advies van het bestuur. De voorzitter en de penningmeester zitten dan niet meer in het bestuur namens een constituerende vereniging, maar rechtstreeks voorgedragen en benoemd door de vergadering van aangeslotenen.

15. In Cedar-verband

Eén van de middelen om de uitgaven van Lira te beheersen, zelfs omlaag te brengen, komt voort uit het bestaan van Cedar, het facilitair bedrijf dat onder leiding van directeur Hein van Leeuwen na het toetreden van de regisseurs-cbo Vevam voor inmiddels zes organisaties (vijf stichtingen en een vereniging) de werkzaamheden verzorgt. Bezuinigingen in Cedar werken in gunstige zin door naar de exploitatierekeningen van de deelnemende organisaties..

Vooraf de sinds jaren gestage achteruitgang in inkomsten van de Stichting De Thuis kopie en het wegvallen van de kabelincasso veroorzaakte voor Cedar en voor de andere organisaties problemen.

Oplossingen werden gevonden door sterker te gaan automatiseren waardoor loonkosten gedrukt konden worden respectievelijk de productiviteit kon worden verhoogd, en door te verhuizen. Die verhuizing heeft in april 2012 plaats gevonden. Toen ging Lira van de verblijfplaats aan de Siriusdreef naar een andere plek in Hoofddorp, line recta zo'n 750 meter in de richting van de Kruisweg, schuin tegenover het Crowne Plaza Hotel. Daarmee werden tegelijk de jarenlange huisvestingsbanden met Buma/Stemra beëindigd. Je zou het als een bewijs van voortgaande emancipatie kunnen zien.

Namens het bestuur,

Kees Holierhoek, voorzitter

Over Lira

Auteursrechtenorganisatie en belangenbehartiger

De Stichting Literaire Rechten Auteurs (Lira) is de auteursrechtenorganisatie en belangenbehartiger voor alle schrijvers en vertalers: romanciers, dichters, freelance journalisten, scenarioschrijvers, essayisten, columnisten, toneelauteurs, librettisten, tekstbewerkers, ondertitelaars en nog veel meer. Lira beheert collectief auteursrechten van schrijvers, vertalers en journalisten.

Voor en door schrijvers

Lira is in 1986 opgericht door (de beroepsvereniging van) schrijvers en vertalers als instrument om eigen auteursrechten te beheren op terreinen waar dat individueel niet of alleen met de grootst mogelijke moeite kan. Kortom, als collectief optreden effectief kan zijn. Deze beroepsvereniging, de Vereniging van Letterkundigen (VvL), maakt tegenwoordig deel uit van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers (VSenV), die verder bestaat uit het Netwerk Scenarioschrijvers (NS), de Freelancers Associatie (FLA) en vanaf 1 januari 2014 ook de Vereniging van Educatieve Auteurs (VvEA).

Sinds Nieuwswaarde met Lira is samengegaan, is naast de VSenV ook de Nederlandse Vereniging voor Journalisten (NVJ) één van Lira's zogeheten 'constituerende verenigingen' geworden. Deze verenigingen voor schrijvers en journalisten hebben elk vertegenwoordigers in het bestuur van Lira.

Stichting Lira wordt bestuurd door schrijvers, vertalers en journalisten en stelt zich geheel ten dienste van deze makers van teksten. Op www.lira.nl zijn het bestuursreglement en het reglement bestuursvergoedingen in te zien.

Lira maakt zich sterk voor een goede positie van alle schrijvende makers. Met gebruikers onderhandelt Lira over de voorwaarden en vergoedingen voor vele exploitatievormen en waar nodig onderneemt Lira collectief actie als auteursbelangen worden geschaad. Zo is bijvoorbeeld via een juridische procedure in het verleden een vergoeding bedongen voor de LiteROM-boekrecensies die eerder verschenen in verschillende dagbladen en tijdschriften. Deze verzameling van boekrecensies wordt door de overkoepelende organisatie van openbare bibliotheken sinds 1995 geproduceerd en verspreid via internetabbonementen. Inmiddels verzorgt Lira al jaren de uitkeringen van het auteursdeel van de vergoedingen voor de recensenten. Ook voor de kabelgelden heeft Lira in het verleden gestreden: in 2005 heeft Lira met andere auteursrechtenorganisaties tegen de kabeldistributeurs met succes een rechtszaak gevoerd en in 2010 opnieuw tegen KPN/Digitenne.

In 2013 heeft Lira UPC, Ziggo en Delta (de grootste kabelmaatschappijen van Nederland) gedagvaard in een bodemprocedure, omdat zij vanaf 1 oktober 2012 gestopt zijn met het betalen van kabelvergoedingen. Ook heeft Lira samen met Pictoright, de laatstgenoemde als cbo voor fotografen, illustratoren en beeldend kunstenaars, in 2013 de Gemeente Leiden gedagvaard in een bodemprocedure, met het oog op het grootschalige online krantenarchief van het Regionaal Archief Leiden (inmiddels opgegaan in Erfgoed Leiden en Omstreken), waarvoor de archiefinstelling weigert de auteursrechten netjes te regelen.

Beide juridische procedures die Lira in 2013 in gang heeft gezet, werden vooraf gegaan door jarenlange onderhandelingen. Dergelijke onderhandelingen leiden soms gelukkig ook zonder kostbare en tijdrovende rechtszaken tot resultaat, zoals eind 2010, toen Lira samen met Pictoright een overeenkomst sloot met de Koninklijke Bibliotheek (KB) voor het project 'Databank Digitale Dagbladen'. Begin 2013 bereikten wij opnieuw overeenstemming met de KB, ditmaal inzake een project waarbij oude tijdschriften (tot 1940) online beschikbaar werden gemaakt en later dat jaar volgde overeenstemming over een project waarbij oude boeken (tot 1940) online zullen worden geplaatst.

Met Ximon.nl, een non-profit initiatief om het gehele Nederlandse film- en televisieaanbod digitaal toegankelijk te maken voor consumenten, heeft Lira samen met andere auteursrechtenorganisaties in 2010 een collectieve regeling getroffen waarbij een deel van de inkomsten van dit distributieplatform wordt uitgekeerd aan rechthebbende scenarioschrijvers. Ximon heeft de overeenkomst medio 2013 opgezegd en

staakte eind januari 2014 haar werkzaamheden omdat de markt voor video-on-demand in de periode 2009-2014 waarin Ximon actief was, minder snel groeide dan vooraf was verwacht.

Bestuurlijke transparantie

Lira heeft als besturingsmodel een bestuursmodel: een stichting als rechtspersoon met een bestuur met eigen bevoegdheden, maar wel met een jaarlijks terugkerende verantwoordingsplicht naar de aangeslotenen. Jaarlijks beleggen wij daartoe een vergadering voor onze aangeslotenen. Tijdens deze bijeenkomsten legt het bestuur verantwoording af aan de achterban over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten. Op deze jaarvergaderingen is elke aangeslotene in de gelegenheid om vragen te stellen of het bestuur te attenderen op nieuwe beleidsmatige aandachtsgebieden, ook van het Lira Fonds. Ook worden hier door middel van stemmingen door stemrechthebbende aangesloten auteurs bestuursleden benoemd die voorgedragen worden door constituerende organisaties of rechtstreeks voorgedragen vanuit de aangesloten auteurs, zoals dat bij de functies van voorzitter en penningmeester het geval is.

Elk jaar publiceren wij een openbaar jaarverslag met een uitgebreide verantwoording van onze activiteiten en het financieel beleid, inclusief het beleid op het terrein van de sociale en culturele doeleinden van het Lira Fonds. Dit jaarverslag wordt ter beoordeling voorgelegd aan onze accountants. In de regel wordt het overleg met de accountants gevoerd door medewerkers van Cedar B.V. In de regel vindt daarnaast overleg plaats tussen de accountant en de voorzitter en/of penningmeester van Lira. Het voltallige Lira-bestuur krijgt jaarlijks inzage in de bevindingen van de accountant zoals die uit zijn controle zijn voortgevloeid.

Middelenbeheer

Door het bestuur van de Stichting Lira is in het Statuut Middelenbeheer beleid vastgesteld voor het beheer van de beschikbare liquide middelen. Het Statuut wordt gebruikt om de afspraken tussen Lira, Cedar B.V. en banken voor het beheer van de liquide middelen te formaliseren. Zoals vastgelegd in het Statuut Middelenbeheer van de stichting, dienen de voor beheer van de liquide middelen van de stichting gekozen producten een grote mate van zekerheid te geven met betrekking tot het garanderen van de hoofdsom op de einddatum van de looptijd.

De beoordeling hiervan wordt gedaan op basis van de criteria die zijn afgeleid van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Stichting Lira heeft de uitvoerende werkzaamheden met betrekking tot (onder meer) de inkomende en uitgaande geldstromen uitbesteed aan Cedar B.V. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is Cedar B.V. tekenbevoegd voor de bankrekeningen van de stichting.

Het volledige Statuut Middelenbeheer is in te zien via www.lira.nl.

Toezicht op cbo's

Het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten (CvTA) was op grond van de op 15 juli 2003 in werking getreden Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten sinds 2003 reeds belast met het toezicht op een aantal Collectieve beheersorganisaties (cbo's) met een wettelijke taak, waaronder de stichtingen Leenrecht, Thuis kopie en Reprerecht.

Het CvTA ziet er onder meer op toe dat cbo's een overzichtelijke (financiële) administratie bijhouden, dat zij de verschuldigde vergoedingen voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermde werken op rechtmatige wijze en tegen redelijke beheerskosten innen en tijdig verdelen onder rechthebbenden, transparante tariefstructuren hanteren, en voldoende zijn toegerust om hun taken naar behoren uit te voeren. Jaarlijks brengt het CvTA van het uitgeoefende toezicht verslag uit aan de Minister van Veiligheid en Justitie.

In maart 2012 heeft de Tweede Kamer een wetsvoorstel aanvaard voor een breder en sterker toezicht op cbo's. Op 5 maart 2013 is het wetsvoorstel goedgekeurd door de Eerste Kamer en het is in werking getreden op 1 juli 2013. Sinds die datum houdt het CvTA ook toezicht op organisaties die op vrijwillige basis vergoedingen innen of verdelen, waaronder Lira.

In Europa wordt intussen al geruime tijd gewerkt aan een voor EU-landen toepasselijke richtlijn voor toezicht op cbo's. Op 5 november 2013 werd tussen vertegenwoordigers van de Europese Commissie, het

Europees Parlement en de Raad een akkoord bereikt over de ontwerprichtlijn collectief beheer, waarna formele vaststelling door de Raad naar verwachting in de eerste helft van 2014 zal volgen. Het is niet ondenkbaar dat deze Europese richtlijn tot wijzigingen in de Nederlandse Wet Toezicht leidt.

VOI©E

Stichting Lira is lid van de Vereniging van Organisaties die het Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren (VOI©E). Deze brancheorganisatie van cbo's streeft ernaar het begrip voor de uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten te vergroten en de informatie over de werkwijze van collectieve beheersorganisaties te verbeteren.

In 2009 heeft Lira zich verbonden aan de gedragscode van VOI©E. Deze VOI©E-gedragscode is in 2011 omgezet in een groot aantal bindende gedragsregels in de vorm van een keurmerk. Beheersorganisaties verdienen dit 'cbo-Keurmerk' als ze aan strikte voorwaarden voldoen na een toetsing door het Keurmerkinstituut. Het Keurmerkinstituut verricht als onafhankelijke certificerende instelling de jaarlijkse audits (controles) en controleert of voldaan wordt aan de regels voor het omgaan met rechthebbenden, zoals tijdige en volledige verdeling van de gelden binnen de kostennormering, inspraak in het beheer van gelden en normen voor de besteding van gelden aan sociaal-culturele doelen. Maar ook of voldaan wordt aan de regels voor transparantie en service aan gebruikers en betalingsplichtigen, informatievoorziening en afhandeling van eventuele klachten, met zo nodig onafhankelijke geschillenbeslechting. Daarnaast zijn richtlijnen opgesteld voor goed bestuur en integriteit. Lira ontving in 2011 het cbo-keurmerk - geldig voor een periode van drie jaar - en in 2012 en 2013 is Lira's audit zonder problemen verlopen.

Klachten en bezwaren

Als Stichting Lira doen wij er alles aan om onze werkzaamheden in de keten van inning en verdeling van vergoedingen zorgvuldig uit te voeren. Om eventuele klachten binnen de voorgeschreven regels van het cbo-keurmerk te kunnen behandelen, heeft Stichting Lira een officiële klachten- en bezwarenprocedure. Klachten over bijvoorbeeld de administratieve afhandeling of bezwaren van meer principiële aard worden via deze procedure op correcte wijze afgehandeld. Meer informatie hierover vindt u op www.lira.nl. Voor klachten over de leenrechtuitkeringen heeft Lira op grond van artikel 23 van het leenrechtrepertitiereglement een speciale bestuurlijke klachtencommissie ingesteld. In 2013 ontving Lira geen enkele formele klacht over de leenrechtuitkeringen en is de bestuurlijke klachtencommissie dan ook niet bijeen gekomen.

Repartitiereglementen

Door het bestuur van Stichting Lira zijn repartitiereglementen vastgesteld. Deze reglementen worden minimaal om de drie jaar getoetst. Op 1 oktober 2013 zijn de reglementen voor Leenrecht Geschriften, Kabel Radio en Kabel tv getoetst. Dit heeft niet geleid tot wijzigingen.

Repartitiereglement	Datum toetsing	Jaar van toetsing
Leenrecht Geschriften	1 oktober 2013	2016
Reprorecht Periodieken	31 mei 2011	2014
Thuiskopie	22 maart 2011	2014
Kabel radio	1 oktober 2013	2016
Kabel tv	1 oktober 2013	2016
Leenrecht Multimedia	13 december 2011	2014

Kerncijfers

(bedragen x € 1.000)

	2013	2012	2011	2010	2009
Rechtenopbrengsten					
Nederlandse gebruikers	171	188	164	193	139
Nederlandse CBO's	8.366	15.347	14.006	12.820	13.176
Buitenlandse CBO's	525	433	414	422	572
	<u>9.062</u>	<u>15.968</u>	<u>14.584</u>	<u>13.435</u>	<u>13.887</u>
Repartitie					
Auteurs	8.254	8.182	8.430	9.097	11.216
Nederlandse CBO's	43	48	47	42	41
Buitenlandse CBO's	1.914	2.748	2.779	2.846	4.073
	<u>10.211</u>	<u>10.978</u>	<u>11.256</u>	<u>11.985</u>	<u>15.330</u>
Netto repartitie					
Ingehouden administratievergoeding	1.172	1.258	1.272	1.168	1.430
Inhouding SoCu	769	2.051	1.139	1.232	1.082
	<u>12.152</u>	<u>14.287</u>	<u>13.667</u>	<u>14.385</u>	<u>17.842</u>
Bruto repartitie					
	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>	<u>15.304</u>	<u>16.157</u>	<u>17.134</u>
Te verdelen rechten ¹⁾					
	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>	<u>15.304</u>	<u>16.157</u>	<u>17.134</u>

- 1) In 2013 heeft als gevolg van de invoering van de Wet Toezicht CBO's een stelselwijziging plaatsgevonden waardoor de nog te realiseren administratievergoedingen direct uit de Te verdelen rechten worden gehaald en separaat worden gepresenteerd onder de overlopende passiva. De vergelijkende cijfers 2012 en ultimo 2011 zijn hiervoor aangepast.

De daling van de Te verdelen rechten wordt veroorzaakt door een hogere repartitie dan de incasso in 2013.

Exploitatierkening

Administratievergoedingen	1.172	1.258	1.272	1.168	1.431
Overige bedrijfsopbrengsten ¹⁾	190	112	132	56	1.085
Bedrijfslasten	-1.651	-1.557	-1.993	-2.205	-2.544
Exploitatieresultaat	-289	-187	-589	-981	-28
Financieel resultaat ²⁾	658	424	474	476	1.787
Resultaat	<u>369</u>	<u>237</u>	<u>-115</u>	<u>-505</u>	<u>1.759</u>

Kengetallen

Feitelijke inhoudingspercentage	9,6%	8,8%	9,3%	8,1%	8,0%
Bedrijfslasten in % van rechtenopbrengst ³⁾	18,2%	9,8%	13,7%	16,4%	18,3%
Bedrijfslasten in % van bruto repartitie	13,6%	10,9%	14,6%	15,3%	14,3%
Jaarmutatie bedrijfslasten ⁴⁾	6,0%	-21,9%	-9,6%	-13,3%	32,8%
Jaarmutatie CPI afgeleid	1,3%	2,1%	2,2%	1,1%	0,9%
Aantal gefactureerde gebruikers	35	24	22	25	27
Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden	10.746	10.430	10.096	9.370	8.705
Aantal uitgekeerde rechthebbenden	18.357	18.387	12.891	16.712	10.832
Aantal FTE	12,7	12,4	13,2	15,1	13,4

- 1) De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit een vergoeding voor personele inzet en huisvesting inzake dienstverlening aan derden en de toerekening van juridische kosten met betrekking tot de kabelprocedure aan de hiervoor eerder gevormde reservering binnen de Te verdelen rechten.
- 2) Het financieel resultaat van 2013 is incidenteel hoog omdat een in 2013 ontvangen bedrag van € 130.000 aan rente met betrekking tot 2012 ten onrechte niet in het boekjaar 2012 is opgenomen.

- 3) De bedrijfslasten in percentage van de rechtenopbrengst komen hoger uit dan de in de Wet Toezicht CBO's opgenomen 15%. Dit percentage is substantieel hoger dan voorgaand jaar door een lage incasso van kabel- en thuishopiegeden. Met betrekking tot de kabelgeden loopt een juridische procedure. De thuishopieregeling is met ingang van 2013 sterk gewijzigd, de incasso hiervan zal naar verwachting in 2014 weer op een hoger niveau uitkomen.
- 4) De jaarmutatie bedrijfslasten betreft de ontwikkeling van de bedrijfslasten ten opzichte van het voorgaande jaar, welke op basis van de Wet Toezicht moet worden vergeleken met de prijsontwikkeling volgens de Jaarmutatie CPI afgeleid van het CBS. De procentuele stijging van de bedrijfslasten wordt vrijwel volledig verklaard door hogere juridische kosten rond de kabelgeden.

Begroting 2014

(bedragen x € 1.000)

	Exploitatie 2013	Begroting 2014
Netto omzet		
Administratievergoeding	1.172	958
Overige bedrijfsopbrengsten	190	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.362</u>	<u>958</u>
Personele kosten	807	809
Bestuurskosten	140	135
Huisvestingskosten	94	89
Overige bedrijfslasten ¹⁾	610	673
Som der bedrijfslasten	<u>1.651</u>	<u>1.706</u>
Exploitatieresultaat	-289	-748
Financieel resultaat	658	390
Resultaat	<u>369</u>	<u>-358</u>
Resultaatbestemming		
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-125	0
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	0	0
Mutatie algemene reserve	494	-358
	<u>369</u>	<u>-358</u>
1) Opbouw overige bedrijfslasten		
Door Cedar doorbelaste algemene kosten	81	200
Kosten drukwerk, porti en abonnementen	14	16
Automatiseringkosten	252	248
Kosten adviseurs en marktonderzoek	161	109
Kosten databestand repareren	10	18
Bankkosten, contributies, bijdragen en algemene kosten	92	82
	<u>610</u>	<u>673</u>

Jaaroverzicht

(bedragen x € 1.000)

Kerncijfers incasso en verdeling

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rechtenopbrengsten					
Leenrechtgelden	6.240	6.820	6.865	6.845	7.142
Thuiskopiegelden	377	176	231	1.049	953
Kabelgelden	976	7.763	6.156	4.708	4.714
Reprogelden	1.217	889	1.083	479	918
Overige gelden	252	320	249	354	160
Totaal facturatie	<u>9.062</u>	<u>15.968</u>	<u>14.584</u>	<u>13.435</u>	<u>13.887</u>
Overige mutaties					
Leenrechtgelden	197	0	-786	-720	189
Thuiskopiegelden	-105	274	-40	411	1.100
Kabelgelden	231	-173	-752	368	28
Reprogelden	34	-94	-87	46	868
Overige gelden	-81	-230	-105	-132	42
Totaal overige mutaties	<u>276</u>	<u>-223</u>	<u>-1.770</u>	<u>-27</u>	<u>2.227</u>
Overige mutaties					
Toerekening resultaat vorig boekjaar	5	-1	0	-38	-892
Overige mutaties	-43	-69	-16	11	2.230
Mutatie te realiseren admin.vergoeding	314	-153	-1.754	0	889
Totaal overige mutaties	<u>276</u>	<u>-223</u>	<u>-1.770</u>	<u>-27</u>	<u>2.227</u>
Repartitie					
Leenrechtgelden	5.897	6.111	6.063	7.122	7.122
Thuiskopiegelden	546	323	508	1.043	1.480
Kabelgelden	2.818	3.703	3.746	3.220	5.849
Reprogelden	809	687	791	476	735
Overige gelden	141	154	148	124	144
Totaal repartitie	<u>10.211</u>	<u>10.978</u>	<u>11.256</u>	<u>11.985</u>	<u>15.330</u>
Ingehouden administratievergoeding	1.172	1.258	1.272	1.168	1.430
Inhouding voor Sociaal-culturele doelen	769	2.051	1.139	1.232	1.082
Totaal bruto repartitie	<u>12.152</u>	<u>14.287</u>	<u>13.667</u>	<u>14.385</u>	<u>17.842</u>
Te verdelen rechten					
Leenrechtgelden	3.914	4.635	5.275	6.580	8.838
Thuiskopiegelden	798	975	907	1.315	1.107
Kabelgelden	8.133	10.135	7.975	7.117	6.093
Reprogelden	855	592	637	579	612
Overige gelden	248	425	510	566	484
Totaal te verdelen rechten	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>	<u>15.304</u>	<u>16.157</u>	<u>17.134</u>
Te verdelen rechten per tijdvak					
2009 en ouder	1.609	4.187	6.635	11.019	17.134
2010	1.777	2.472	3.885	5.138	0
2011	3.572	4.352	4.778	0	0
2012	5.580	5.751	6	0	0
2013	1.410	0	0	0	0
Totaal te verdelen rechten	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>	<u>15.304</u>	<u>16.157</u>	<u>17.134</u>

Lira incasseerde in 2013 voor haar rechthebbenden in totaal € 9,1 miljoen (2012: € 16,0) uit binnen- en

buitenland (dat laatste op grond van de wederkerige contracten die Lira met buitenlandse zusterorganisaties heeft) en keerde netto € 10,2 miljoen (2012: € 11,0) uit.

Kerncijfers Leenrechtgelden

(bedragen x € 1.000)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rechtenopbrengsten					
Geschriften ¹⁾	5.909	6.488	6.530	6.489	6.249
Periodieken	108	119	95	93	281
Audio ²⁾	9	11	12	12	10
Video ³⁾	129	113	136	96	67
Multimedia	67	73	73	134	516
Ontvangen uit buitenland	18	16	19	21	19
Totaal facturatie	<u>6.240</u>	<u>6.820</u>	<u>6.865</u>	<u>6.845</u>	<u>7.142</u>
Repartitie					
Geschriften	5.734	5.951	5.900	6.952	6.672
Periodieken	106	82	104	105	160
Multimedia	31	68	44	48	271
Ontvangen uit buitenland	26	10	15	17	19
Totaal netto repartitie	<u>5.897</u>	<u>6.111</u>	<u>6.063</u>	<u>7.122</u>	<u>7.122</u>
Ingehouden administratievergoeding	649	670	660	587	589
Inhouding voor Sociaal-culturele doelen	611	680	660	673	696
Totaal bruto repartitie	<u>7.157</u>	<u>7.461</u>	<u>7.383</u>	<u>8.382</u>	<u>8.407</u>
Te verdelen rechten					
Geschriften	3.286	4.028	4.424	5.513	7.189
Periodieken	128	126	97	120	92
Audio	0	0	11	11	352
Video	4	0	92	228	569
Multimedia	494	470	645	702	633
Ontvangen uit buitenland	2	11	6	6	3
Totaal te verdelen rechten	<u>3.914</u>	<u>4.635</u>	<u>5.275</u>	<u>6.580</u>	<u>8.838</u>

- 1) In 2012 heeft Lira voor de laatste maal een – afsluitende - narepartitie leenrecht daisyROMs (gesproken boeken) uitgevoerd. Deze relatief kleine geldstroom is in bovenstaand overzicht niet gespecificeerd weergegeven maar opgenomen in de geldstroom leenrecht geschriften. In december 2011 is door uitgevers en bibliotheken besloten dat daisyROMs voortaan uitsluitend nog aan leesgehandicapten mogen worden uitgeleend en Stichting Leenrecht ontvangt daarom geen vergoeding meer voor het uitlenen van gesproken boeken. Dit geldt niet voor luisterboeken: anders dan daisyROMs zijn luisterboeken commerciële uitgaven die niet specifiek bedoeld zijn voor leesgehandicapten. De leenrechtvergoeding voor luisterboeken blijft bestaan en bibliotheken zullen ervoor zorgen dat de uitleningen van gesproken boeken en van luisterboeken niet door elkaar lopen.
- 2) In 2010 heeft het Lira-bestuur besloten om de leenrechtgelden audio voortaan toe te voegen aan de kabel- en thuiskopiërenpartities, in gelijke mate verdeeld over de geldstromen kabel tv, kabel radio, thuiskopie audio en thuiskopie video. De gegevens over de uitleningen van audioproducten worden helaas door de bibliotheken niet apart geregistreerd en de producten kennen geen unieke codering. Omdat bij gebrek aan gegevens over de werken, de titels, de rechthebbenden en de uitleningen het voor Lira onmogelijk is om titelspecifiek uit te keren, worden de leenrecht audiogelden vanaf 2010 toegevoegd aan de repartities van kabel en van thuiskopie zodat de uitleenvergoedingen alsnog de juiste doelgroep bereiken.
- 3) In 2010 heeft het Lira-bestuur besloten om de leenrechtgelden video voortaan toe te voegen aan de kabel- en thuiskopiërenpartities. Bij deze geldstroom speelde een vergelijkbare problematiek als bij de

geldstroom leenrecht audio en was een titelspecifieke gebruikgerelateerde repartitie niet mogelijk. In 2011 zijn de gelden 2006-2010 toegevoegd en uitgekeerd in de verhouding 50-50 via de repartities kabel tv en thuis kopie video.

De systematiek

Sinds 1996 is wettelijk geregeld dat bibliotheken voor het uitlenen van boeken (maar ook bijvoorbeeld cd's, dvd's, tijdschriften en luisterboeken) een vergoeding moeten betalen. Wetenschappelijke en schoolbibliotheken alsmede de Koninklijke Bibliotheek zijn hiervan bij wet uitgezonderd. Stichting Leenrecht incasseert de vergoedingen bij de bibliotheken en verdeelt het geld over de verschillende groepen rechthebbenden. Stichting Lira is aangewezen om het auteursdeel uit te keren aan schrijvers en vertalers. Alle verdeelsleutels zijn terug te vinden op www.leenrecht.nl.

De verdeling door Lira

Bibliotheken leveren informatie aan Stichting Leenrecht over welke boeken ze hoe vaak hebben uitgeleend in een bepaalde periode. Een groot deel van de openbare bibliotheken in Nederland doet jaarlijks opgave en op basis van deze gegevens ontstaat een vrijwel volledig beeld van wat er zoal uitgeleend wordt. Stichting Leenrecht controleert daarbij of er voldoende geografische spreiding is bij de bibliotheken die gegevens aanleveren. Het beeld moet immers representatief zijn voor heel Nederland.

De hoogte van de vergoeding wordt bepaald aan de hand van een drietal factoren: het aantal uitleningen, de officiële boekprijs van het betreffende werk bij eerste verschijning en het aandeel van de (co)auteur of vertaler. De precieze berekeningswijze is na te lezen in het leenrechtreglement dat in te zien is via www.lira.nl. Lira keert overigens ook leenrechtvergoedingen uit aan auteurs die (nog) niet bij haar aangesloten zijn. Auteurs die nog niet bij Lira bekend zijn, proberen wij op te sporen.

Actuele ontwikkelingen

Zoals in het verslag van de voorzitter onder punt 6 wordt opgemerkt, daalt de leenrechtincasso de afgelopen jaren. Die daling vertoont sinds 2012 een versnelling en de vergoedingen die Lira ter verdeling onder de schrijvers ontving van Stichting Leenrecht, daalden in 2013 met maar liefst bijna 10% ten opzichte van 2012. Schrijvers maken zich dan ook zorgen.

Er spelen bij bibliotheken meerdere ontwikkelingen tegelijkertijd. In 2010 kwamen al de eerste berichten over dreigende bezuinigingen naar buiten. Volgens de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) kreeg 90% van de bibliotheken te maken met gemeentelijke bezuinigingen en heeft maar liefst 75% vestigingen moeten sluiten. De effecten van de sluiting van bibliotheekvestigingen zijn inmiddels duidelijk zichtbaar in de aantallen uitleningen.

Daarnaast speelt mogelijk een verdergaande samenwerking tussen scholen en bibliotheken een rol, net als de opkomst van vrijwilligersbibliotheken en commerciële initiatieven. Stichting Leenrecht brengt de ontwikkelingen en de gevolgen in 2014 zo veel mogelijk in kaart.

In 2013 spande de VOB een rechtszaak aan tegen Stichting Leenrecht, met als doel om ebooks onder het wettelijk leenrecht te laten vallen. Lira is samen met Pictoright (de cbo voor visuele makers) in deze rechtszaak tussengekomen, net als het Nederlands Uitgeversverbond (NUV). Door die tussenkomst kan Lira in de procedure de belangen van de schrijvers naar voren brengen. Lira verwacht dat e-lending op termijn eveneens grote invloed zal hebben op de daling van de leenrechtcijfers. Eind 2013 zijn twee grote uitgeverij, WPG en VBK, gestart met pilots waarbij bibliotheek.nl de beschikking kreeg over circa 5000 ebooks ter uitlening. Vergoedingsafspraken daarover worden door de uitgeverij en bibliotheken gemaakt zonder dat zij de auteurs en hun organisaties daarin betrekken. Alle tekenen wijzen erop dat de pilots zoals die nu van start zijn gegaan, nadelig zullen uitpakken voor de schrijvers in vergelijking met de huidige leenrechtverdeling voor papieren boeken. Lira pleit daarom voor een leenrechtregeling voor ebooks naar analogie van de huidige regeling voor fysieke exemplaren.

Kerncijfers Thuiskopiegelden

(bedragen x € 1.000)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rechtenopbrengsten					
Audio	61	28	53	168	182
Video	258	111	161	837	695
Individueel buitenland	58	37	17	44	76
Totaal facturatie	<u>377</u>	<u>176</u>	<u>231</u>	<u>1.049</u>	<u>953</u>
Repartitie					
Audio	121	72	150	249	613
Video	381	233	340	761	831
Individueel buitenland	44	18	18	33	36
Totaal netto repartitie	<u>546</u>	<u>323</u>	<u>508</u>	<u>1.043</u>	<u>1.480</u>
Ingehouden administratievergoeding	62	36	59	137	161
Inhouding voor Sociaal-culturele doelen	32	24	75	72	106
Totaal bruto repartitie	<u>640</u>	<u>383</u>	<u>642</u>	<u>1.252</u>	<u>1.747</u>
Te verdelen rechten					
Audio	58	77	64	199	95
Video	679	674	600	817	873
Individueel buitenland	61	130	131	147	139
Reserve naclaims	0	94	112	152	0
Totaal te verdelen rechten	<u>798</u>	<u>975</u>	<u>907</u>	<u>1.315</u>	<u>1.107</u>

De systematiek

Volgens de Auteurswet mogen consumenten van auteursrechtelijk beschermd materiaal zoals films, televisieseries, documentaires en actualiteitenprogramma's een kopie maken voor privé gebruik. Daartegenover staat dat er dan wel een redelijke vergoeding voor de rechthebbenden moet worden betaald. Deze vergoedingen worden betaald door fabrikanten en importeurs van blanco dragers en geïncasseerd door Stichting de Thuis kopie. Lira verdeelt deze vergoedingen jaarlijks onder de rechthebbende schrijvers en vertalers en vanaf het samengaan met Stichting Nieuwswaarde in 2009 ook onder freelance journalisten en programmamakers.

De verdeling door Lira

Lira verdeelde in 2013 de thuis kopievergoedingen op basis van uitgezonden radio- en televisieprogramma's. Lira koopt bronbestanden met gegevens over televisieprogramma's: wanneer ze uitgezonden zijn, op welk net en hoe lang ze duurden. Met behulp van televisiegidsen, internet en de opgaven die onze scenaristen en journalisten zelf doen, achterhalen we welke aflevering precies is uitgezonden en wie er allemaal aan meegeschreven hebben. Lira keerde aan haar rechthebbenden (veelal scenarioschrijvers in dit geval, maar ook ondertitelaars, freelance journalisten en programmamakers) een bedrag per uitgezonden minuut uit.

Actuele ontwikkelingen

Vanaf 2007 heeft de Nederlandse overheid het stelsel bevroren. Dit betekent dat de tarieven de afgelopen jaren niet zijn geïndexeerd en dat de vergoeding beperkt is gebleven tot cd's en dvd's, terwijl consumenten steeds meer kopieerden op andere, nieuwe dragers zoals harddiskrecorders, laptops, smartphones en tablets, die niet onder het thuis kopiestelsel vielen. Hierdoor zijn de rechthebbenden jaarlijks miljoenen misgelopen en is geen juiste invulling gegeven aan de Auteurswet. In 2013 was voor Lira ter verdeling een bedrag beschikbaar dat nog onder het 'bevroren regime' was geïncasseerd en dus bedroevend laag.

Op 7 maart 2014 bekrachtigde de Hoge Raad het eerdere arrest van het Gerechtshof in Den Haag in een procedure, aangespannen door Stichting Norma tegen de Staat der Nederlanden. De Hoge Raad besliste dat de invulling die de Nederlandse overheid de afgelopen jaren heeft gegeven aan de thuis kopieregeling niet rechtmatig is geweest en dat de Staat aansprakelijk kan worden gehouden voor de door de rechthebbenden geleden schade. Door jarenlang alleen cd's en dvd's in de heffing te betrekken en de bedragen daarvan te bevroren, en bovendien digitale audio- en videospelers buiten de heffing te laten, heeft de Staat niet voor een coherente, binnen de Europese Unie geharmoniseerde wijze van heffing van een 'billijke vergoeding' gezorgd. Daarmee heeft de Staat in strijd met zijn uit de Europese Auteursrechtlijn voortvloeiende verplichtingen (en dus onrechtmatig) gehandeld.

De uitspraak in een vergelijkbare rechtszaak, aangespannen door Stichting de Thuis kopie namens alle rechthebbenden, moet nog volgen, maar gezien de duidelijkheid die de Hoge Raad begin 2014 heeft gegeven is de uitkomst daarvan niet moeilijk te voorspellen.

De Tweede Kamer besloot intussen eind 2012 - met het oog op de uitspraak van het Haagse Hof - dat de thuis kopieregeling vanaf 1 januari 2013 wordt uitgebreid met de thans gangbare dragers zoals Mp3-spelers, mobiele telefoons, harddiskrecorders etc. Deze regeling gold aanvankelijk voor één jaar maar is in 2013 voor nog eens een periode van twee jaar verlengd. Dat betekent dat de toekomst er voor de thuis kopievergoedingen weer wat zonniger uitziet, nu daar eindelijk een volwaardiger stelsel tot stand is gekomen. E-readers vallen nog niet onder de regeling, naar Lira's overtuiging een ommissie die zo snel mogelijk moet worden hersteld.

Kerncijfers Kabelgelden

(bedragen x € 1.000)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rechtenopbrengsten					
TV Nederland ^{1) 2) 3)}	565	7.017	5.817	4.346	4.191
TV Buitenland	267	266	272	316	434
Radio Buitenland	4	23	33	27	35
Individueel Buitenland	138	62	17	5	7
Overig	2	395	17	14	47
Totaal facturatie	<u>976</u>	<u>7.763</u>	<u>6.156</u>	<u>4.708</u>	<u>4.714</u>
Repartitie					
TV Nederland	2.731	3.478	3.514	2.903	4.368
TV Buitenland	0	0	0	103	127
Radio Nederland ³⁾	59	185	215	233	413
Radio Buitenland ⁴⁾	0	0	0	0	0
Individueel Buitenland	26	40	7	4	4
Overig	2	0	10	-23	937
Totaal netto repartitie	<u>2.818</u>	<u>3.703</u>	<u>3.746</u>	<u>3.220</u>	<u>5.849</u>
Ingehouden administratievergoeding	307	417	404	345	539
Inhouding voor Sociaal-culturele doelen	84	1.310	396	487	279
Totaal bruto repartitie	<u>3.209</u>	<u>5.430</u>	<u>4.546</u>	<u>4.052</u>	<u>6.667</u>
Te verdelen rechten ⁵⁾					
TV Nederland	7.541	9.271	7.568	6.666	5.482
TV Buitenland	216	215	244	316	435
Radio Nederland	58	40	51	33	95
Radio Buitenland	4	19	30	27	39
Individueel Buitenland	125	27	13	5	5
Overig	189	563	69	70	37
Totaal te verdelen rechten	<u>8.133</u>	<u>10.135</u>	<u>7.975</u>	<u>7.117</u>	<u>6.093</u>

- 1) Vanaf 1 oktober 2012 zijn de grootste distributeurs gestopt met het betalen van de kabelvergoedingen aan Lira. Lira heeft UPC, Ziggo en Delta daarom in februari 2013 gedagvaard.
- 2) In 2012 heeft Lira op grond van afspraken gemaakt door het Rechthebbendencollectief, waarin naast Lira ook Buma, Vevam, Agicoa, Sekam en Pictoright zitting hadden, een hoger aandeel in de incasso ontvangen over de periode 2011-2012 tot 1 oktober dan over de jaren daaraan voorafgaand, met het oog op de overgang van een deel van de scenarioschrijvers van Vevam naar Lira, de buitenlandse schrijvers van onafhankelijke producties en (sinds 2009) freelance journalisten: allemaal groepen waarvoor Lira eerder nooit een vergoeding had ontvangen. Een deel van de incasso 2011 is pas in 2012 gefactureerd en ontvangen, dat verklaart mede het relatief hoge incassoniveau. In 2012 is het Rechthebbendencollectief opgehouden te bestaan en ontving Lira bovendien de vrijgevallen reserveringen voor naclaims.
- 3) Van de ontvangen kabelgelden TV Nederland wordt door Lira jaarlijks 5% uitgekeerd voor Radio Nederland.
- 4) De repartitie van radiogelden aan buitenlandse zusterorganisaties is inbegrepen in de repartitie van TV-gelden aan deze organisaties.
- 5) Uit de kabelgelden wordt 50% van de gemaakte juridische kosten met betrekking tot de kabelprocedure onttrokken. Voor 2013 is dit € 58.355.

De systematiek

Sinds 1985 bestond tussen distributeurs en cbo's (waaronder Lira, verenigd in het Rechthebbendencollectief) een licentieovereenkomst op grond waarvan Lira kabelvergoedingen ontving voor de kring van rechthebbenden die wij vertegenwoordigen. Die overeenkomst is per 1 oktober 2012 door de distributeurs opgezegd zonder dat er een nieuwe regeling is getroffen. Lira vertegenwoordigde - naast literaire auteurs en journalisten - vooral de audiovisuele schrijvers binnen het Rechthebbendencollectief, Buma de makers van muziek, Vevam de regisseurs (en tot 1 april 2010 de audiovisuele schrijvers van onafhankelijk geproduceerd werk), Pictoright de visuele makers, Sekam de Nederlandse producenten en Agicoa de buitenlandse producenten.

Twee jaar lang, in 2011 en 2012, heeft het Rechthebbendencollectief, aangevuld met Norma (cbo voor uitvoerende kunstenaars) en Sena (cbo voor uitvoerende musici) onderhandeld met omroepen, kabelexploitanten en andere aanbieders van televisiepakketten verenigd in RODAP. Het doel van de onderhandelingen was om te komen tot een regeling voor de vergoeding van auteurs voor het gebruik van hun werken op de Nederlandse radio en televisie, onder meer via kabel, catch-up, Uitzending Gemist en video-on-demand diensten. De onderhandelingen zijn eind 2012 gestrand.

PAM

Onder de noemer Portal Audiovisuele Makers (PAM) zijn de beroepsorganisaties Netwerk Scenarioschrijvers, Dutch Directors Guild (regisseurs) en ACT (acteurs) samen met hun rechtenorganisaties Lira, VEVAM en NORMA in 2009 met een nieuw voorstel gekomen om audiovisuele rechten te regelen. PAM wenst voor de filmmakers een transparante en effectieve rechtenregeling. Zo'n regeling bestond altijd al voor de kabelvergoedingen, maar PAM beoogt nu juist ook voor ander (digitale) exploitaties een goede regeling voor de makers. Dat is van belang omdat de afgelopen jaren allerlei nieuwe vormen van exploitatie zijn ontstaan, zoals video-on-demand, catch-up en Uitzending Gemist, waar nog geen goede regelingen voor zijn getroffen.

De verdeling door Lira

Lira koopt bronbestanden met gegevens over televisieprogramma's: wanneer ze uitgezonden zijn, op welk net en hoe lang ze duurden. Met behulp van die data, televisiegidsen, internet en de opgaven die onze scenaristen zelf doen, achterhalen we welke aflevering precies is uitgezonden en wie er allemaal aan meegeschreven hebben. Het beschikbare geld wordt verdeeld op basis van tijdsduur. Lira keert aan haar rechthebbenden (veelal scenarioschrijvers in dit geval) een bedrag per uitgezonden minuut uit. Dit bedrag varieert per jaar. Het aantal uitzendingen waarover Lira uitkeert, bepaalt mede de hoogte van het 'minutagebedrag'. Voor radio-uitzendingen geldt vooral op grond van het publieksbereik - veelal een wat lager tarief dan voor televisie-uitzendingen.

In 2013 verdeelde Lira kabelvergoedingen die werden geïncasseerd over de periode tot en met 1 oktober 2012. Vanaf die datum ontvingen de scenaristen, bewerkers en ondertitelaars geen geld meer. Binnen Europa nemen de Nederlandse filmmakers daarmee een trieste uitzonderingspositie in.

Actuele ontwikkelingen

Omdat Lira na de opzegging van het contract door de distributeurs en als gevolg van het stranden van de RODAP-onderhandelingen vanaf 1 oktober 2012 in het geheel geen kabelvergoedingen meer ontvangt voor de creatieve makers die zij vertegenwoordigt, heeft Lira aan de kabelexploitanten en overige distributeurs eind 2012 een licentieovereenkomst aangeboden. Enkele kleinere kabelaars hebben een nieuwe licentieovereenkomst met Lira gesloten, maar de grootste kabelexploitanten, waaronder UPC, Ziggo en Delta, nog niet. Lira heeft daarom eind februari 2013 deze kabelmaatschappijen gedagvaard. RODAP heeft zich in die procedure gevoegd aan de zijde van de kabelaars. De comparitie zal plaats vinden op 15 april 2014. Procederen is kostbaar. De partijen tegen wie wij procederen (UPC is onderdeel van Liberty Global) hebben miljardenomzettingen op jaarbasis en beschikken dientengevolge over schier onuitputtelijke reserves. Voorkomen moet worden dat de schrijvers en hun organisatie de dupe worden van de financiële slagkracht van de wederpartij, daarvoor is het belang voor de audiovisuele makers veel te groot. Daarom heeft Lira besloten om de kosten die zij maakt voor de kabelprocedure (in 2013 ruim 115.000 euro) voor de helft ten laste van onverdeelde kabelgelden te laten komen en voor de andere helft ten laste van het reguliere exploitatieresultaat.

Kerncijfers Reprorechtgelden

(bedragen x € 1.000)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rechtenopbrengsten					
Kranten	297	318	385	277	387
Publiekstijdschriften ¹⁾	416	363	411	97	222
Belletrie ^{1) 2)}	416	132	230	74	309
Individueel buitenland	88	76	57	31	0
Totaal facturatie	<u>1.217</u>	<u>889</u>	<u>1.083</u>	<u>479</u>	<u>918</u>
Repartitie					
Kranten	404	340	379	290	457
Publiekstijdschriften	331	285	352	166	278
Individueel buitenland	74	62	60	20	0
Totaal netto repartitie	<u>809</u>	<u>687</u>	<u>791</u>	<u>476</u>	<u>735</u>
Ingehouden administratievergoeding	138	117	140	82	130
Inhouding voor Sociaal-culturele doelen	42	36	7	0	0
Totaal bruto repartitie	<u>989</u>	<u>840</u>	<u>938</u>	<u>558</u>	<u>865</u>
Te verdelen rechten					
Kranten	307	423	320	383	388
Publiekstijdschriften	255	141	87	91	224
Belletrie	256	0	208	74	0
Individueel buitenland	37	28	22	31	0
Totaal te verdelen rechten	<u>855</u>	<u>592</u>	<u>637</u>	<u>579</u>	<u>612</u>

- 1) De incasso Publiekstijdschriften en Belletrie is hoger door een incidentele extra repartitie van Stichting Reprorecht.
- 2) De incasso Belletrie wordt toegevoegd aan de repartitie van leenrechtgelden geschriften.

De systematiek

Stichting Reprorecht is in 1974 opgericht door auteurs en uitgevers. Volgens de wet is fotokopiëren uit auteursrechtelijk beschermde werken (dag-, nieuws- of weekbladen, tijdschriften en gedeelten uit boeken) in principe toegestaan. Maar de makers van deze werken dienen hiervoor dan wel een billijke vergoeding te ontvangen. Stichting Reprorecht incasseert deze wettelijk vastgestelde vergoedingen voor het kopiëren uit auteursrechtelijk beschermd materiaal.

Sinds 2003 ontvangen alle bedrijven in Nederland met de beschikking over een kopieerapparaat een factuur van Stichting Reprorecht. Daarnaast factureert Stichting Reprorecht aan de publieke sector: onderwijs- en overheidsinstellingen, bibliotheken en andere instellingen die werkzaam zijn in het algemeen belang. Deze gebruikers kopiëren namelijk - naast eigen documenten - ook auteursrechtelijk beschermde publicaties.

De verdeling door Lira

Stichting Lira ontvangt een (bescheiden deel) van de reprorechtgelden voor bellettrie en voegt die toe aan de repartitie van de leenrechtvergoedingen ter verdeling onder de auteurs van uitgeleende algemene boeken.

Vanaf 2009 verzorgt Lira ook de journalistieke reprorechtrepertities. Deze reprorechtgelden zijn niet bestemd voor auteurs van bellettrie maar voor freelance journalisten die geschreven bijdragen hebben geleverd aan kranten en tijdschriften. Deze geldstromen worden apart gereparteed. De journalistieke reprorecht- en leenrechtuitkeringen worden op basis van een bestuursbesluit opgehoogd met de ontvangen gelden van Stichting Pro uit de CLIP- en de readerincasso. De readergelden worden betaald door onderwijsinstellingen voor overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken in onderwijspublicaties. De CLIPgelden worden betaald door knipseldiensten en door gebruikers van knipselkranten. Stichting PRO incasseert beide geldstromen en een klein deel van de inkomsten gaat naar Lira ten behoeve van de freelance journalisten.

Van de ontvangen CLIPgelden werd 10% aan het Auteursfonds Reprorecht toegevoegd, 10% aan reprorecht publiekstijdschriften en 80% aan reprorecht kranten. Van de readergelden werd 45% aan reprorecht kranten toegevoegd, 45% aan reprorecht publiekstijdschriften en 10% aan leenrecht periodieken.

Jaarlijks doen journalisten opgave van de artikelen die zij hebben geschreven voor kranten en voor tijdschriften. Grondslag voor de uitkeringen is het honorarium. De vergoedingen met betrekking tot de collectieve licentieverlening voor digitaliseringsprojecten zijn in 2013 uitgekeerd middels een combinatie van een 'basisuitkering' door toevoeging aan alle bij ons bekende freelance journalisten (zowel aangesloten als niet-aangesloten) die voor hun bijdragen aan kranten een reprorechtvergoeding ontvingen - met daarnaast een mogelijkheid tot claimen.

Actuele ontwikkelingen

Anders dan het 'papier' fotokopiëren valt het digitale kopiëren momenteel niet onder een wettelijke regeling en wordt hiervoor geen vergoeding geïncasseerd. Stichting Reprorecht heeft samen met VNO-NCW en MKB-Nederland onderzoek gedaan naar kopieergedrag van bedrijven en heeft een gemoderniseerde regeling ontworpen zodat ook het digitale gebruik (scannen, e-mailen, printen) gelicentieerd kan worden. Lira juicht dit initiatief om te komen tot een goede regeling voor digitaal gebruik toe. In 2012 en 2013 heeft Lira daarom met Stichting Reprorecht gesprekken gevoerd over de mandaatverlening voor digitaal kopiëren. Daarbij is voor Lira van belang dat de verdeling van de auteursgelden via de auteursorganisatie verloopt. Voor de categorieën vak, wetenschap en educatie bestaat tot nu toe een verdeelsystematiek via de uitgevers. Bij het inbrengen van mandaten door Lira is het logisch dat de geldstromen ook via Lira lopen en is het tijd om afscheid te nemen van een sterk verouderde systematiek die in andere landen niet bestaat: auteurs wensen zeggenschap over hun eigen geldstromen. Met de vertegenwoordigers van uitgevers is Lira hierover begin 2014 nog in gesprek.

Auteursfonds Reprorecht

Met ingang van 2010 heeft Stichting Lira het beheer van het Auteursfonds Reprorecht overgenomen van Stichting Reprorecht. De reprorechtgelden die door Stichting Reprorecht worden geïncasseerd voor kopieën uit vak- en wetenschappelijke boeken en tijdschriften en educatieve geschriften worden door Stichting Reprorecht uitgekeerd aan uitgevers. Deze uitgevers ontvangen de vergoedingen op basis van de omzet die zij hebben behaald over hun publicaties. Volgens de wet zijn uitgevers verplicht om minstens de helft van deze reprorechtvergoedingen door te betalen aan de auteurs. Soms melden uitgevers zich niet aan voor de reguliere repartitie door Stichting Reprorecht. Soms ook geven uitgevers in overleg met Stichting Reprorecht aan dat zij niet in staat zijn tot doorbetaling aan de auteurs. Hierdoor dreigen hun auteurs de hun toekomstige reprorechtgelden mis te lopen. In 1996 heeft Stichting Reprorecht daarom het Auteursfonds ingesteld. Schrijvers die publiceren in de categorieën vak, wetenschap en onderwijs en die géén reprorechtvergoeding via hun uitgever ontvangen, kunnen bij het fonds een claim indienen.

In het verslagjaar heeft Lira aan 73 (2012: 144) auteurs een individuele uitkering uit het Auteursfonds verstrekt. Het totaal uitbetaalde bedrag was € 53.510 (2012: € 45.802). Het Auteursfonds wordt ook gevoed met reprorechtgelden die in Nederland voor het buitenland worden geïnd, maar niet worden uitbetaald (omdat er geen wederkerigheidscontract bestaat of alleen een contract waarbij geen wederkerige geldstroom hoort) en met reprorechtgelden die in opdracht van enkele Nederlandse uitgevers uit het buitenland worden verkregen. Omdat in knipselkranten ook materiaal uit de categorieën vak, wetenschap en educatie wordt gebruikt, wordt jaarlijks een percentage van de ontvangen CLIPgelden toegevoegd aan het Auteursfonds. Omdat van deze geldstromen de individuele rechthebbende auteurs meestal niet te achterhalen zijn, wordt een belangrijk deel van deze gelden aan collectieve doelen besteed. Daarbij steunt het Auteursfonds sociale en culturele doelen die ten gunste komen van wetenschappelijke, educatieve en journalistieke auteurs, omdat deze groepen met name verantwoordelijk zijn voor het repertoire waarvoor wordt geïncasseerd.

Digitaliseringsprojecten

Lira draagt digitalisering van cultureel erfgoed een warm hart toe en heeft daarom samen met Pictoright een collectieve licentieregeling ontworpen waarmee massadigitaliseringsprojecten op eenvoudige, efficiënte en relatief goedkope wijze legaal kunnen worden uitgevoerd. De Koninklijke Bibliotheek (KB) sloot als eerste zo'n collectieve licentieovereenkomst af voor het digitale krantenproject. Samen met vertegenwoordigers uit de cultureel erfgoedsector nam Lira de afgelopen jaren deel aan de Commissie Digiti©E (opgeheven in april 2013) en heeft Lira de website meldpuntdigitalisering.nl in het leven geroepen, waar instellingen informatie kunnen verkrijgen. Helaas zijn er nog steeds digitaliserende instellingen, vaak overheidsdiensten, die zich weinig gelegen laten liggen aan de Auteurswet en die zonder de benodigde toestemming kranten en tijdschriften digitaliseren en online plaatsen. Waar nodig treedt Lira dan op. In 2013 hebben Lira en Pictoright de Gemeente Leiden gedagvaard in een bodemprocedure, met het oog op het grootschalige online krantenarchief van het Regionaal Archief Leiden (inmiddels opgegaan in Erfgoed Leiden en Omstreken). Zoals reeds gememoreerd in het bestuursverslag (punt 10) weigert de Leidse archiefstelling om in redelijkheid en met oog voor de belangen van de freelancers (zonder wier werk er helemaal geen archief zou zijn) tot goede afspraken te komen.

In het verslagjaar zijn de volgende toekenningen gedaan (deels in de vorm van garantstellingen) vanuit het Auteursfonds:

Organisatie	Bijdrage	Bedrag
CEATL	Financiële bijdrage 2014	5.000
Domein voor Kunstkritiek	Na de Barbaren	8.400
Fonds BJP	Lira correspondentenprijs	8.900
IFRRO	General contribution IFRRO Enforcement Fund	500
NVJ	De Grote Freelancersdag 2013	10.000
NVJ	Onderzoek "Ontwikkeling tarieven freelance journalisten"	9.830
Stichting INJN	Financiële bijdrage 2014-2015	20.000
Stichting Rechtshulp Auteurs	Aanvullende bijdrage 2013	16.000
Vereniging van Educatieve Auteurs	Financiële bijdrage 2013	26.000
Vereniging van Onderzoeksjournalisten	Bijdrage traningsdag	532
		<u>105.162</u>

Kerncijfers Overige geldstromen

(bedragen x € 1.000)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rechtenopbrengsten ¹⁾					
Primaire rechten	164	180	162	140	114
Overig ²⁾	88	140	87	214	46
Totaal facturatie	<u>252</u>	<u>320</u>	<u>249</u>	<u>354</u>	<u>160</u>
Repartitie					
Primaire rechten	140	156	148	106	143
Overig	1	-2	0	18	1
Totaal netto repartitie	<u>141</u>	<u>154</u>	<u>148</u>	<u>124</u>	<u>144</u>
Ingehouden administratievergoeding	16	18	9	17	11
Inhouding voor Sociaal-culturele doelen	0	1	1	0	1
Totaal netto repartitie	<u>157</u>	<u>173</u>	<u>158</u>	<u>141</u>	<u>156</u>
Te verdelen rechten					
Primaire rechten	185	367	364	399	377
Overig	63	58	146	167	107
Totaal te verdelen rechten	<u>248</u>	<u>425</u>	<u>510</u>	<u>566</u>	<u>484</u>

- 1) In deze geldstromen zijn diverse kleinere incassostromen ongedifferentieerd weergegeven, waaronder Literom, opvoeringsrechten, CLIP- en readergelden en incasso digitaliseringsprojecten.
- 2) De in overig inbegrepen CLIPgelden zijn t/m 2008 door Stichting Nieuwswaarde van Stichting PRO ontvangen. De gelden met betrekking tot 2009 zijn in 2010 als incasso verantwoord.

Jaarrekening 2013

Balans per 31 december 2013
 (na resultaatbestemming, bedragen x € 1.000)

	<u>31 december 2013</u>		<u>31 december 2012</u>
ACTIVA			
Vaste activa			
Financiële vaste activa	<u>5.037</u>	<i>a</i>	<u>6.017</u>
	5.037		6.017
Vlottende activa			
Vorderingen			
Debiteuren rechten	594	<i>b</i>	190
Overige vorderingen	401	<i>c</i>	364
Overlopende activa	<u>2</u>	<i>d</i>	<u>1</u>
	997		555
Liquide middelen	14.985	<i>e</i>	18.537
Totaal	<u><u>21.019</u></u>		<u><u>25.109</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	2.597	<i>f</i>	2.103
Overige reserves	<u>483</u>	<i>g</i>	<u>608</u>
	3.080		2.711
Te verdelen rechten	13.948	<i>h</i>	16.762
Kortlopende schulden			
Repartitiedebiteuren	643	<i>i</i>	930
Auteursfonds Reprorecht	673	<i>j</i>	492
Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden	768	<i>k</i>	2.060
Overige schulden	261	<i>l</i>	202
Overlopende passiva	<u>1.646</u>	<i>m</i>	<u>1.952</u>
	3.991		5.636
Totaal	<u><u>21.019</u></u>		<u><u>25.109</u></u>

27

Exploitatierkening over 2013

(bedragen x € 1.000)

	Exploitatie 2013	Begroting 2013	Exploitatie 2012
Netto omzet			
Administratievergoeding	1.172 <i>n</i>	1.105	1.258
Overige bedrijfsopbrengsten	190 <i>o</i>	125	112
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.362</u>	<u>1.230</u>	<u>1.370</u>
Personele kosten	807 <i>p</i>	816	749
Bestuurskosten	140 <i>q</i>	136	127
Huisvestingskosten	94 <i>r</i>	104	136
Overige bedrijfslasten	610 <i>s</i>	823	545
Som der bedrijfslasten	<u>1.651</u>	<u>1.879</u>	<u>1.557</u>
Exploitatieresultaat	-289	-649	-187
Financieel resultaat	658 <i>t</i>	450	424
Resultaat	<u>369</u>	<u>-199</u>	<u>237</u>
Resultaatbestemming			
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-125	-199	-89
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	0	0	163
Mutatie algemene reserve	494	0	163
	<u>369</u>	<u>-199</u>	<u>237</u>

Kasstroomoverzicht over 2013

(bedragen x € 1.000)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Exploitatieresultaat</i>	-289	-187
Aanpassingen voor:		
Afname vorderingen	14	-279
Toename schulden	-1.044	611
	<u>-1.030</u>	<u>332</u>
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	<u>-1.319</u>	<u>145</u>
Kasstroom uit rechtenopbrengsten en repartitie		
Gefactureerde rechtenopbrengsten	9.062	15.968
Repartitie	-12.152	-14.287
Overige mutaties	-38	-70
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afname debiteuren	-404	3.493
Toename repartitiedebiteuren	-287	586
	<u>-3.819</u>	<u>5.690</u>
<i>Kasstroom uit rechtenopbrengst en repartitie</i>	<u>606</u>	<u>408</u>
<i>Ontvangen interest</i>		
	<u>606</u>	<u>408</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>-4.532</i>	<i>6.243</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investering in financiële vaste activa	<u>980</u>	<u>2.293</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>980</i>	<i>2.293</i>
Netto kasstroom	<u>-3.552</u>	<u>8.536</u>
Liquide middelen 1 januari	18.537	10.001
Liquide middelen 31 december	<u>14.985</u>	<u>18.537</u>
<i>Mutatie liquide middelen boekjaar</i>	<u>-3.552</u>	<u>8.536</u>

Overzicht Te verdelen rechten

(bedragen x € 1.000)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Stand per 1 januari	16.762	15.304
Rechtenopbrengsten	9.062	15.968
Overige mutaties	276	-223
Repartitie	-12.152	-14.287
Stand per 31 december	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>
Rechtenopbrengsten		
Nederlandse gebruikers	171	188
Nederlandse CBO's	8.366	15.347
Buitenlandse CBO's	525	433
	<u>9.062</u>	<u>15.968</u>
Overige mutaties		
Toerekening resultaat vorig boekjaar	5	-1
Overige mutaties	-43	-69
Mutatie te realiseren admin.vergoeding	314	-153
	<u>276</u>	<u>-223</u>
Repartitie		
Auteurs	-8.254	-8.182
Nederlandse CBO's	-43	-48
Buitenlandse CBO's	-1.914	-2.748
Netto repartitie	<u>-10.211</u>	<u>-10.978</u>
Ingehouden administratievergoeding	-1.172	-1.258
Inhouding Sociaal-culturele doelen	-769	-2.051
Bruto repartitie	<u>-12.152</u>	<u>-14.287</u>
Te verdelen rechten	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>

Toelichtingen op de jaarrekening

Algemeen

Als collectieve beheersorganisatie van auteursrechten stelt de Stichting Lira zich ten doel zonder winstoogmerk voor zichzelf de materiële en immateriële belangen te behartigen en te bevorderen van makers van literaire, literair-dramatische en andere werken in tekstvorm alsmede muziekdramatische werken en de op deze veelsoortige teksten van schrijvers en vertalers gebaseerde audio, video, theatrale, audiovisuele en multimediale producties, al dan niet zijnde verveelvoudigingen in gewijzigde vorm van de tekst, van welke aard en in welke vorm ook, zowel analoog als digitaal, traditioneel ook wel aangeduid als de literaire en grote (of dramatische) alsook audiovisuele rechten, maar daartoe niet beperkt blijvend - een en ander in de ruimste zin des woords.

Groepsverhoudingen

Stichting Lira vormt samen met Stichting Lira Fonds een groep. Stichting Lira Fonds beheert de van Stichting Lira ontvangen SoCu-inhoudingen en keert deze uit voor sociale- en culturele doeleinden. Op grond van de bestuursamenstelling van beide stichtingen kan er sprake zijn van een groepsverhouding. Aangezien Stichting Lira geconsolideerd ook als "kleine onderneming" in de zin van BW2 Titel 9 valt aan te merken is bij bestuursbesluit van 4 november 2013 besloten consolidatie achterwege te laten op grond van artikel 2:407.2.a BW.

Stelselwijzigingen

Op grond van de Wet Toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten is Stichting Lira vanaf het boekjaar 2013 verplicht om haar verslaggeving in te richten conform de eisen van BW2 Titel 9. Als gevolg hiervan zijn wijzigingen doorgevoerd in de timing van de realisatie van de administratievergoedingen en wordt de post Te verdelen rechten niet langer voor inhouding van (eventueel nog te realiseren) administratievergoedingen gepresenteerd, maar na inhouding hiervan ('netto' presentatie). De stelselwijziging is eveneens doorgevoerd in de vergelijkende cijfers over 2012.

Deze stelselwijziging heeft geen invloed op het financieel resultaat of op het saldo van het Eigen Vermogen maar wel op het saldo van de Te verdelen rechten.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Te verdelen gelden vóór stelselwijziging	15.594	18.670
Te verdelen gelden na stelselwijziging	13.994	16.762

Daarnaast zijn enkele wijzigingen doorgevoerd in de presentatie van de jaarrekening die geen invloed hebben op resultaat en/of vermogen.

Grondslagen voor de waardering

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van BW2 Titel 9 en de de Richtlijn 640 'Organisaties zonder Winststreven' van de Raad voor de Jaarverslaggeving, alsmede met de eisen van het CBO Keurmerk van Voice.

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

In de balans en winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Voor de leesbaarheid wordt in de toelichtingen veelal gebruik gemaakt van het betreffende jaartal waar de stand per balansdatum bedoeld wordt en worden bedragen afgerond weergegeven. Alle bedragen in het jaarverslag luiden in euro's.

Vergelijking met voorgaand jaar: De gehanteerde grondslagen zijn aangepast op grond van de onder Stelselwijzigingen toegelichte overgang naar verslaggeving conform BW2 Titel 9.

Financiële vaste activa: Financiële vaste activa betreffen effecten en overige beleggingen die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheden van Stichting Lira duurzaam te dienen en worden gewaardeerd tegen geamortiseerde verkrijgingsprijs. Koersverschillen ten tijde van de aankoop van effecten worden afgeschreven over de resterende looptijd van de beleggingen. De effecten betreffen obligatieleningen en/of kapitaalgegarandeerde producten welke voldoen aan de in het Statuut Middelenbeheer van Stichting Lira vastgelegde – en op de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) – vastgelegde criteria.

Vorderingen: Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover deze door het bestuur als noodzakelijk wordt gezien onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid voor vorderingen uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten wordt gevormd ten laste van de te verdelen rechten. Aan gebruikers gefactureerde rechtenopbrengsten worden pas gerepartieerd aan rechthebbenden nadat deze daadwerkelijk geïncasseerd zijn.

Liquide middelen: De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Te verdelen rechten: De te verantwoorden gelden uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten worden niet in de exploitatierekening opgenomen, maar worden opgenomen als een verplichting aan de rechthebbenden. De doorbetalingsverplichting heeft in principe een kortlopend karakter.

De te verdelen rechten worden in de balans verantwoord als er sprake is van een rechtens afdwingbare vordering die op betrouwbare wijze is vast te stellen en waarvan het waarschijnlijk is dat deze zal worden ontvangen. De door de incasserende organisaties hierop ingehouden administratievergoedingen worden in mindering gebracht op de ontvangen brutobedragen.

Op de te verdelen rechten worden de nog in te houden administratievergoedingen in mindering gebracht. Voor zover deze niet in het jaar van verantwoording van de rechtenopbrengst als bate worden gerealiseerd worden deze separaat gepresenteerd onder de overlopende passiva.

Kortlopende schulden: Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Administratievergoedingen: Gezien de aard van de werkzaamheden van Stichting Lira is het niet mogelijk om de administratievergoedingen te realiseren naar rato van de verrichte werkzaamheden. Aangezien de door rechthebbenden verschuldigde administratievergoedingen voor verrichte werkzaamheden worden ingehouden op de repartitie is het moment van repartitie tevens het moment waarop deze als baten worden gerealiseerd.

Overige bedrijfsopbrengsten: De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit ontvangen vergoedingen voor diensten verleend aan derden. Deze diensten liggen in het verlengde van de eigen activiteiten van Stichting Lira en worden zonder winststopslag doorbelast.

Bedrijfslasten: De bedrijfslasten bestaan uit de aan het verslagjaar toe te rekenen historische kosten. De personeelskosten betreft de doorbelasting vanuit Cedar voor de directe personele inzet die in het verslagjaar werkzaam is voor Stichting Lira. De algemene kosten betreffen de doorbelasting vanuit Cedar voor indirecte personele inzet en overheadkosten. De huisvestingskosten betreft de doorbelasting vanuit Cedar voor het aandeel van Stichting Lira in de totale huisvestingskosten van Cedar.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht is geen BTW opgenomen buiten de mutatie in de betreffende balanspositie. De repartitie wordt netto opgenomen, dus na inhouding van administratievergoedingen.

Vergelijking met voorgaand jaar

Op grond van de inwerkingtreding van de Wet Toezicht per 1 juli 2013 is Stichting Lira verplicht om haar jaarverslag in te richten op basis van Boek 2 Titel 9 BW. In verband hiermee zijn diverse wijzigingen doorgevoerd in dit jaarverslag.

De belangrijkste wijziging betreft de presentatie van de Te verdelen rechten en het moment van realisatie van de administratievergoeding. De Te verdelen rechten worden vanaf het boekjaar 2013 gepresenteerd exclusief de hierin begrepen nog te realiseren administratievergoeding, welke separaat gepresenteerd wordt onder de overlopende passiva. De wijzigingen worden waar van toepassing per post toegelicht, de vergelijkende cijfers over 2012 zijn aangepast.

Risicobeheersing

Operationele risico's

Stichting Lira maakt voor de verdeling van de diverse geldstromen gebruik van de automatiserings-systemen van Cedar B.V. De stichting loopt hierbij het risico dat systemen niet beschikbaar zijn c.q. niet juist functioneren waardoor de verdeling van gelden niet (tijdig) kan plaatsvinden of foutieve verdelingen gedaan worden. Binnen Cedar zijn maatregelen getroffen om de beschikbaarheid en de kwaliteit van de gegevensverwerkingsprocessen te waarborgen.

Valutarisico

Stichting Lira incasseert de bedragen ten behoeve van haar rechthebbenden voornamelijk in euro. Bedragen die worden ontvangen van buitenlandse zusterorganisaties kunnen in een andere valuta zijn bepaald, deze bedragen worden ontvangen in euro tegen de koers op het moment van ontvangst. Gezien het geringe aandeel van de incasso in vreemde valuta en het feit dat deze bedragen direct bij ontvangst in euro luiden is het valutarisico nihil.

Kredietrisico

De rechtenopbrengsten van Stichting Lira betreffen voornamelijk gelden die van andere collectieve beheersorganisaties worden ontvangen en die op kasbasis worden verantwoord. Het kredietrisico van de stichting is hierdoor zeer beperkt en betreft niet het vermogen van de stichting maar de aan rechthebbenden door te betalen rechten.

Prijs- en renterisico

Stichting Lira loopt risico ten aanzien van de waardering van de obligatieportefeuille. Dit risico wordt door de stichting beperkt door naleving van het door het bestuur vastgestelde Statuut middelenbeheer. In het Statuut middelenbeheer wordt gebruik gemaakt van de beleggingscriteria zoals deze ook in de Wet Fido zijn opgenomen, zoals minimale ratings waaraan beleggingen moeten voldoen. Stichting Lira maakt geen gebruik van financiële producten zoals rentederivaten, swaps, etc. en belegt niet direct in aandelen.

Liquiditeitsrisico

Stichting Lira beschikt over substantiële bedragen aan liquide middelen die uitstaan bij meerdere grote Nederlandse banken. Deze gelden zijn grotendeels direct opeisbaar en voor het resterende deel tegen beperkte kosten of op korte termijn opeisbaar.

Verbonden partijen

Cedar B.V. kan worden aangemerkt als verbonden partij, aangezien Stichting PRO is vertegenwoordigd in het bestuur van Stichting Cedar. Stichting Cedar bezit 100% van de aandelen in Cedar B.V. Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst worden de operationele activiteiten en bestuurlijke ondersteuning uitgevoerd door of middels Cedar B.V. De hiervoor door Cedar B.V. gemaakte kosten worden doorbelast.

Stichting Lira Fonds kan worden aangemerkt als verbonden partij aangezien de bestuursleden van Stichting Lira tevens het bestuur van Stichting Lira Fonds vormen. Stichting Lira Fonds is een algemeen nut beogende instelling die de vanuit Stichting Lira beschikbare subsidies voor sociale- en culturele doeleinden verdeelt.

Toelichtingen op de balans

a. Financiële vaste activa

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Effecten ¹⁾	5.037	5.092
Lening Pensioenfonds der Vereniging voor Schrijvers en Vertalers ²⁾	<u>0</u>	<u>925</u>
Totaal financiële vaste activa	<u><u>5.037</u></u>	<u><u>6.017</u></u>

1) Effecten

Stand per 1 januari	5.092	7.385
Bij: - Aankoop effecten	643	1.895
Af: - Verkoop effecten	-641	-4.150
Af: - Amortisatie kostprijs effecten	<u>-57</u>	<u>-38</u>
Stand per 31 december	<u><u>5.037</u></u>	<u><u>5.092</u></u>

De nominale waarde van de effecten is € 4.850.000 (2012:€ 4.850.000). De actuele waarde bedraagt € 5.394.000 (2012: € 5.275.000). De verkoop betreft obligaties welke niet langer aan de door Stichting Lira gestelde ratings voldoen. De aankoop betreft obligaties ter vervanging van de verkochte obligaties.

2) Lening Pensioenfonds der Vereniging voor Schrijvers en Vertalers

In 2002 is door de Stichting Lira een overeenkomst voor een renteloze geldlening afgesloten met het Pensioenfonds der Vereniging voor Schrijvers en Vertalers voor een bedrag van € 605.000. In 2003 is deze lening verhoogd naar € 925.000. Voor deze lening heeft Stichting Lira een aandeel in de waarde van het Van Deijsselhuis als onderpand gekregen. Eventuele waarderingsverschillen zullen ten laste of ten gunste van het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden komen.

Eind 2013 is deze lening overgedragen aan Stichting Lira Fonds.

b. Debiteuren rechten

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Debiteuren rechten	594	190
Totaal debiteuren rechten	<u>594</u>	<u>190</u>

Alle vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd kleiner dan 1 jaar.

c. Overige vorderingen

Nog te ontvangen interest	286	234
Nog te ontvangen creditfacturen ¹⁾	25	57
Nog te vorderen omzetbelasting	0	73
Overige vorderingen	90	0
Totaal overige vorderingen	<u>401</u>	<u>364</u>

1) Hierin is een bedrag van € 23.000 (2012: € 57.000) opgenomen inzake te ontvangen creditfacturen van Cedar B.V.

d. Overlopende activa

Overlopende activa	2	1
Totaal overlopende activa	<u>2</u>	<u>1</u>

e. Liquide middelen

Bankrekeningen	73	52
Spaar- en depositorekeningen	14.912	18.485
	<u>14.985</u>	<u>18.537</u>

Voor spaarrekeningen worden de gebruikelijke rentevoorwaarden gehanteerd.

f. Algemene reserve

Stand per 1 januari	2.103	1.940
Mutatie vanuit resultaatbestemming	494	163
Mutatie vanuit te verdelen rechten	0	0
Stand per 31 december	<u>2.597</u>	<u>2.103</u>

De algemene reserve heeft als doel de continuïteit van de uitvoering van de werkzaamheden van de stichting te waarborgen. Het streven is om de reserve te bepalen op anderhalf maal de exploitatiekosten van het voorgaande boekjaar, rekening houdend met nog te behalen resultaat uit te verdelen gelden. Het exploitatieresultaat ad € 369.000 wordt volledig toegevoegd aan de algemene reserve (2012: 163.000).

g. Overige reserves

Stand per 1 januari	608	534
Af: Kosten webportal	-28	-4
Af: Digitaliseringsprojecten	-84	-76
Af: Implementatie IPI Cisac	0	-1
Af: Kosten PAM	-13	-8
Subtotaal	<u>-125</u>	<u>-89</u>
Bij: Toevoeging vanuit resultaatbestemming	0	163
Stand per 31 december	<u>483</u>	<u>608</u>

Deze reserve is gecreëerd met als doelstelling activiteiten te bekostigen die relatief grote financiële offers vragen

of welke verondersteld worden te leiden tot toekomstige incasso.

h. Te verdelen rechten

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Stand per 1 januari	16.762	15.304
Rechtenopbrengsten	9.062	15.968
Overige mutaties	276	-223
Bruto repartitie	-12.152	-14.287
Stand per 31 december	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>

Opbouw naar jaarlaag

2009 en ouder	1.609	4.187
2010	1.777	2.472
2011	3.572	4.352
2012	5.580	5.751
2013	1.410	0
	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>

i. Repartitiedebiteuren

Repartitiedebiteuren	643	930
Totaal repartitiedebiteuren	<u>643</u>	<u>930</u>

j. Auteursfonds Reprorecht

Stand per 1 januari	492	650
Bij: Ontvangen van Stichting Reprorecht	335	61
Bij: Vrijval subsidies	0	5
Bij: Toevoeging CLIP-gelden	4	22
Af: Uitgekeerd aan rechthebbenden	-53	-46
Af: Toegekende subsidies	-105	-200
Stand per 31 december	<u>673</u>	<u>492</u>

Fonds voor Sociale en Culturele doelen

k. Fonds voor Sociale en Culturele doelen

Stand per 1 januari	2.060	1.275
Bij: - Inhouding SoCu	768	2.052
Bij: - Inhouding SoCu individuele repartities	0	8
Af: - Beschikbaar gesteld aan Stichting Lira Fonds	-2.060	-1.275
Stand per 31 december	<u>768</u>	<u>2.060</u>

Op de in verdeling gebrachte gelden wordt veelal een inhouding voor sociale- en culturele doelen gedaan. Stichting Lira stelt de gelden in principe volledig beschikbaar aan Stichting Lira Fonds, welke geregistreerd staat als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Stichting Lira Fonds besteedt deze gelden zowel aan culturele projecten die het gebruik en de ontwikkeling van literaire en dramatische werken bevorderen als aan sociale doelen die de positie van de rechthebbenden van Stichting Lira in brede zin bevorderen.

I. Overige schulden

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Handelscrediteuren ¹⁾	15	61
Subsidiecrediteuren	158	141
Omzetbelasting	88	0
Totaal overige schulden	<u>261</u>	<u>202</u>

1) In de handelscrediteuren is geen bedrag (2012: € 37.000) opgenomen voor Cedar B.V.

m. Overlopende passiva

Te betalen kosten	36	34
Nog in te houden administratievergoeding	1.595	1.909
Overlopende passiva	<u>15</u>	<u>9</u>
	<u>1.646</u>	<u>1.952</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Op basis van de dienstverleningsovereenkomst met Cedar B.V. heeft Stichting Lira de verplichting om bij beëindiging van deze overeenkomst een vergoeding te betalen voor haar aandeel in de langlopende huisvestingskosten van Cedar B.V., alsmede een vergoeding voor de kosten die Cedar B.V. zou moeten maken voor de beëindiging van de arbeidsovereenkomsten van de direct ten behoeve van de stichting werkzame medewerkers.

De verplichting ultimo 2013 is conform de in de dienstverleningsovereenkomst tussen Cedar B.V. en Stichting Lira vastgestelde berekeningswijze vastgesteld op € 558.035 (2012: € 609.361).

Toelichting op de exploitatierekening

n. Administratievergoeding

	2013	Begroting 2013	2012
Leenrechtgelden	649		669
Kabelgelden	307		418
Thuiskopiegelden	62		36
Reprogelden	138		117
Overige gelden	<u>16</u>		<u>18</u>
Totaal administratievergoeding	<u>1.172</u>	<u>1.105</u>	<u>1.258</u>

De inhoudingspercentages voor de administratievergoeding van Stichting Lira worden jaarlijks gelijktijdig met de begroting vastgesteld door het bestuur. Hierbij wordt rekening gehouden met de complexiteit van de desbetreffende geldstroom en het hieraan toe te rekenen kostenaandeel ten opzichte van de totale exploitatie van Stichting Lira. Voor zover niet anders bepaald wordt op de gerepareerde gelden 10% administratievergoeding in mindering gebracht. Op repartities leenrechtgelden en reproprechtgelden aan freelance journalisten wordt 15% administratievergoeding ingehouden.

o. Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten	<u>190</u>	<u>125</u>	<u>112</u>
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u>190</u>	<u>125</u>	<u>112</u>

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit de ontvangen vergoeding voor kosten van personele inzet en huisvesting voor dienstverlening aan derden. In 2012 is deze vergoeding slechts over een deel van het jaar ontvangen.

p. Personele kosten

Personele kosten	<u>807</u>	<u>816</u>	<u>749</u>
Totaal personele kosten	<u>807</u>	<u>816</u>	<u>749</u>

q. Bestuurskosten

Vaste vergoedingen bestuur	39	38	38
Presentiegelden bestuur	33	30	16
Externe bestuurskosten	40	40	54
Overige bestuurskosten	<u>28</u>	<u>28</u>	<u>19</u>
Totaal bestuurskosten	<u>140</u>	<u>136</u>	<u>127</u>

Post jaarrekening	Met betrekking tot	Bedrag
Vaste vergoedingen bestuur	Stichting Lira	39
Presentiegelden bestuur	Stichting Lira	33
Externe bestuurskosten	Externe vertegenwoordiging Stichting Lira	16
	Contractenbureau	5
	Federatie Auteursrechtsbelangen	1
	Stichting Leenrecht	3
	Stichting Lira Fonds	2
	SRA	4
	St. Dramaastricht	2
	VvA	1
	VSenV/VVL/VEA	1
	Overige presentiegelden	4
	Reis- en onkostenvergoedingen	1
Overige bestuurskosten	Stichting Lira	28
		<u>140</u>

	Exploitatie 2013	Begroting 2013	Exploitatie 2012
r. Huisvestingskosten			
Huisvestingskosten	94 <i>r</i>	104	136
Totaal huisvestingskosten	<u>94</u>	<u>104</u>	<u>136</u>
s. Overige bedrijfslasten			
Doorbelaste algemene kosten Cedar	81	278	109
Kosten advies ¹⁾	135	26	44
Automatiseringskosten	252	285	251
Contributies en bijdragen	56	50	52
Overige bedrijfslasten	86	184	89
Totaal overige bedrijfslasten	<u>610</u>	<u>823</u>	<u>545</u>

1) Kosten advies zijn hoger dan begroot door hoge juridische kosten inzake de incasso van de Kabelgelden. Deze kosten worden voor 50% ten laste van de kabelgelden gebracht, dit wordt in de jaarrekening verantwoord via overige bedrijfsopbrengsten.

t. Financieel resultaat			
Financieel resultaat	658 <i>t</i>	450	424
Totaal financieel resultaat	<u>658</u>	<u>450</u>	<u>424</u>

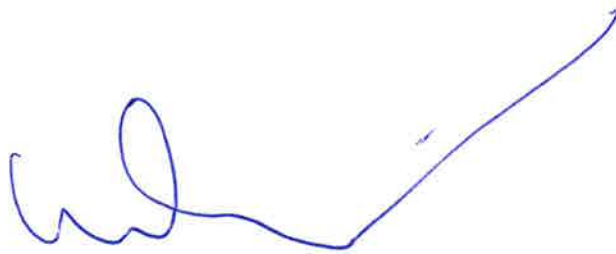
Het financieel resultaat 2013 geeft een vertekend beeld omdat een bedrag van € 130.000 betrekking heeft op 2012 en ten onrechte niet in de jaarrekening over 2012 is opgenomen.

Ondertekening jaarrekening

Hoofddorp,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C.P.A. Holierhoek', with a long horizontal flourish extending to the right.

Dhr. C.P.A. Holierhoek
Voorzitter

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'W. Asman', with a long diagonal flourish extending upwards and to the right.

Dhr. W. Asman
Penningmeester

Overige gegevens

Bezoldiging bestuur

De bestuursleden van Stichting Lira ontvangen voor hun werkzaamheden een vacatiegeld en een reiskostenvergoeding conform het Reglement Bestuursvergoedingen. Sinds 1 januari 1996 ontvangt de voorzitter een verhoogd vacatiegeld, zie voor de volledige regelingen en betreffende bestuursbesluiten www.lira.nl. In onderstaand overzicht zijn ook begrepen externe bestuurskosten, voor werkzaamheden die Lira bestuursleden ten behoeve van Lira in andere organen uitvoeren. Over de bestuursvergoedingen worden geen sociale verzekeringspremies afgedragen. Hieronder staat het overzicht waaruit blijkt in welke hoedanigheid de bestuursleden aan Lira verbonden zijn en welke vergoedingen zij hiervoor in 2013 hebben ontvangen.

	Bezoldiging	Reiskosten vergoeding	functie
De heer C.P.A. Holierhoek	69.362	2.233	voorzitter
De heer T. van den Boomen	6.677	128	vice-voorzitter
De heer R. Verhoef	6.246	112	penningmeester (tot 1 juni 2013)
De heer W. Asman	9.837	276	penningmeester vanaf (1 juni 2013)
De heer R. Alberdingk Thijm	4.050	170	secretaris
De heer T. Bruinja	5.147	137	bestuurslid
De heer K. Schaepman	3.780	2.020	bestuurslid
Mevrouw S. Kassies	4.494	87	bestuurslid
	<u>109.593</u>	<u>5.163</u>	

Samenstelling bestuur en bureau

De bestuursleden van Stichting Lira worden gekozen door onze achterban en zijn deskundig op hun vakgebied. Zij hebben beroepservaring als schrijver, vertaler of freelance journalist en belangstelling voor de voorwaarden waaronder schrijvers, vertalers en journalisten in Nederland werken. Zij hebben kennis van het auteursrecht en bij voorkeur bestuurlijke ervaring. De door de constituerende organisaties voorgedragen bestuursleden zijn lid van de VSenV resp. van de NVJ. De bestuursleden van Lira vervullen, deels qualitate qua, ook andere bestuursfuncties en/of hebben zitting in comités of commissies. De bestuursleden van Stichting Lira worden benoemd voor een periode van 3 jaar en kunnen worden herbenoemd. Er is geen maximale zittingsduur, aangezien het moeilijk is om goede bestuurders te vinden en het bestuurslidmaatschap van Lira tijd, kennis en ervaring vereist.

De samenstelling van het bestuur van Stichting Lira in 2013 was als volgt:

Kees Holierhoek

- Voorzitter van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 1986
- Jaar van herbenoeming: 2012
- Voorzitter Stichting Lira Fonds
- Voorzitter Stichting Cedar
- Voorzitter Stichting Contractenbureau
- Voorzitter Stichting Auteursraad
- Voorzitter Stichting Rechtshulp Auteurs
- Voorzitter Stichting Dramaastricht
- Voorzitter Secties Geschriften en Multimedia van Stichting Leenrecht
- Vice-voorzitter Stichting Reprorecht (tot 19-11-13)
- Penningmeester Stichting Federatie Auteursrechtbelangen
- Penningmeester Stichting Pensioenfonds der Vereniging van Schrijvers en Vertalers
- Penningmeester Stichting Onderhandelingen Leenvergoedingen
- Penningmeester en secretaris Stichting Leenrecht
- Lid Commissie van belanghebbenden bij het VOI©E-keurmerk voor cbo's

De voorzitter is onafhankelijk bestuurslid en wordt benoemd door de vergadering van aangeslotenen op niet-bindende voordracht.

Tijs van den Boomen

- Vice-voorzitter van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2003
- Jaar van herbenoeming: 2011
- Vice-voorzitter Stichting Lira Fonds
- Bestuurslid Stichting P.C. Boutensfonds
- Voorzitter Adviescommissie Stichting Lira Fonds

De vice-voorzitter is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Willem Asman

- Penningmeester van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2013
- Penningmeester Stichting Lira Fonds
- Directeur/eigenaar IDR B.V.
- Bestuurslid Stichting P.C. Boutensfonds
- Bestuurslid Stichting Rechtshulp Auteurs.

De penningmeester is onafhankelijk bestuurslid en wordt benoemd door de vergadering van aangeslotenen op niet-bindende voordracht. Tot 1 juni 2013 werd de zetel vervuld door Rien Verhoef.

Robert Alberdingk Thijm

- Secretaris van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2005
- Jaar van herbenoeming: 2011
- Secretaris Stichting Lira Fonds
- Directeur/eigenaar Willy Waltz International B.V.
- Bestuurslid Stichting Rechtshulp Auteurs
- Lector/adviseur Vlaams Audiovisueel Fonds
- Deelnemer aan het EU Media Futures Forum
- Lid Board of Patrons van de Society of Audiovisual Authors (SAA)

De secretaris is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Tsead Bruinja

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2007
- Jaar van herbenoeming: 2013
- Bestuurslid Stichting Lira Fonds
- Lid Adviescommissie van Stichting Lira Fonds
- Bestuurslid Sectie Geschriften van Stichting Leenrecht
- Lid Comité van Aanbeveling van Passionate Bulkboek
- Docent bij Artez Creative Writing, Arnhem

Tsead Bruinja is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Kees Schaepman

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2012
- Bestuurslid Stichting Lira Fonds
- Assessor Sectie CLIP van Stichting Pro
- Voorzitter Stichting Medeo
- Lid Mediacommissie D66
- Lid Redactiecommissie The Broker
- Lid Advisory Board Transitions
- Bestuurslid Stichting Brein

Kees Schaepman is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de NVJ.

Sophie Kassies

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2012
- Bestuurslid Stichting Lira Fonds
- Penningmeester en secretaris VvL (tot juni 2013)
- Penningmeester en secretaris Werkgroep Theater van de VvL (tot maart 2013)
- Lid Adviescommissie roductiefonds Overijssel (tot oktober 2013)
- Secretaris Stichting Moment
- Penningmeester en secretaris Stichting Fuga

Sophie Kassies is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Door Stichting Lira worden de volgende bestuursprofielen gehanteerd:

A. Profiel van Lira-bestuurder, voor te dragen door de VSenV:

- wanneer voorgedragen door de VSenV: lid van de VSenV
- met beroepservaring als schrijver, vertaler en/of journalist
- met gebleken belangstelling voor de voorwaarden waaronder schrijvers, vertalers en freelance-journalisten in Nederland werken
- positief staande tegenover collectief beheer van auteursrechten waar dat vanuit een oogpunt van belangenbehartiging en/of efficiency als wenselijk en soms als noodzakelijk moet worden gezien
- in staat tot het beargumenteren en formuleren van een onafhankelijk oordeel
- bij voorkeur met enig gevoel voor/kennis van/inzicht in het auteursrecht
- ervaring als bestuurder van een auteursorganisatie of een collectief beheersorganisatie strekt tot aanbeveling
- indien nodig om de VSenV-afdelingen in het Lira-bestuur vertegenwoordigd te houden: afkomstig uit bedoelde afdelingskringen
- goed passend in het bestuur van Lira
- met betrokkenheid bij de behartiging van belangen van makers in de zin van de Auteurswet
- qua gedrag integer handelend
- met een ruime bereidwilligheid om met de achterban van Lira te communiceren

- B. Profiel van Lira-bestuurder, voor te dragen door de NVJ:
- wanneer voorgedragen door de NVJ: lid van de NVJ
 - met beroepservaring als freelance journalist
 - met gebleken belangstelling voor de voorwaarden waaronder freelance journalisten in Nederland werken
 - positief staande tegenover collectief beheer van auteursrechten waar dat vanuit een oogpunt van belangenbehartiging en/of efficiency als wenselijk en soms als noodzakelijk moet worden gezien
 - in staat tot het beargumenteren en formuleren van een onafhankelijk oordeel
 - bij voorkeur met enig gevoel voor/kennis van/inzicht in het auteursrecht
 - ervaring als bestuurder van een journalistenorganisatie of een collectief beheersorganisatie strekt tot aanbeveling
 - goed passend in het bestuur van Lira
 - met betrokkenheid bij de behartiging van belangen van makers in de zin van de Auteurswet
 - qua gedrag integer handelend
 - met een ruime bereidwilligheid om met de achterban van Lira te communiceren
- C. Profiel onafhankelijke, in de zin van: niet door constituerende verenigingen bindend voorgedragen Lira-bestuursleden, maar rechtstreeks voor te dragen en te benoemen door de vergadering van aangeslotenen, en bij gebreke daarvan het zittende bestuur, waarbij de vergadering van aangeslotenen en bij gebreke daarvan het zittende bestuur vrij zijn voor te dragen en te benoemen wie zij willen voordragen en benoemen, maar met een voorkeur voor:
- iemand met een gebleken belangstelling voor de voorwaarden waaronder makers van teksten in Nederland werken en een gebleken affiniteit met de beroepsgroep;
 - positief staande tegenover collectief beheer van auteursrechten waar dat vanuit een oogpunt van belangenbehartiging en/of efficiency als wenselijk en soms als noodzakelijk moet worden gezien
 - met kennis van/inzicht in het auteursrecht en auteursrechtelijke contracten
 - in het bezit van competenties waaraan in het bestuur van Lira behoefte bestaat
 - in staat tot het beargumenteren en formuleren van een onafhankelijk oordeel
 - ervaring als maker van auteursrechtelijk beschermde werken en/of als bestuurder van een auteursorganisatie, een collectieve beheersorganisatie of een verwante organisatie strekt tot aanbeveling
 - goed passend in het bestuur van Lira
 - met betrokkenheid bij de behartiging van belangen van makers in de zin van de Auteurswet - qua gedrag integer handelend
 - met een ruime bereidwilligheid om met de achterban van Lira te communiceren

Stichting Lira heeft op basis van een dienstverleningscontract de uitvoering van haar activiteiten ondergebracht bij het Centrum voor Dienstverlening Auteurs- en aanverwante Rechten (Cedar B.V.). Cedar voerde in 2012 de volledige facilitaire dienstverlening uit voor zes auteursrechtenorganisaties: Stichting Leenrecht, Stichting Pro, Stichting Lira, Stichting Reprorecht, Stichting De Thuis kopie en Vereniging Vevam. Daartoe behoren diensten als juridische zaken, financiële administratie, communicatie, huisvesting en personeelszaken. Daarnaast neemt Stichting Lira deel in het bestuur van Stichting Cedar, de aandeelhouder van Cedar B.V.

Cedar B.V. stond in 2012 onder leiding van de heer Hein van Leeuwen. Het bureau van Stichting Lira is het uitvoeringsorgaan van het Bestuur van de Stichting. De uitvoering op bureauniveau wordt verzorgd door Cedar B.V.

Correspondentieadres:

Stichting Lira
Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp

Telefoon : 023-870 0202
Email : lira@cedar.nl
Website : www.lira.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Lira

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag op pagina 26 tot en met pagina 41 opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Lira te Hoofddorp gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de exploitatierekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Lira per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Benadrukking ten aanzien van de uitkering aan individueel rechthebbenden

Ons oordeel houdt geen oordeel in over de verdeling van de voor uitkering aan individueel rechthebbenden beschikbare bedragen. Dit doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Amsterdam, 6 mei 2014
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. J.L. Sebel RA